

๕๗๑-๒
๒๒๙๖
๙.๓

ปัญหาและความต้องการด้านการเงินของ
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ปริญญานิพนธ์

ของ

มาณฑพ พลไพรินทร์

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ต.ข.ม.ว.๒๓ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร. ๓๙๒๑๕๗๕, ๓๙๑๕๐๕๘

- 8 ก.ค. ๒๕๒๖

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

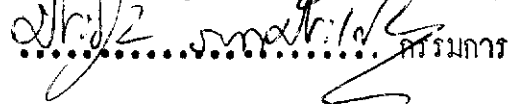
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

151969

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโท
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคณะกรรมการ

ในการทำปฏิญาณตนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากคณาจารย์
ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเฉพาะ ศศ.ดร.วิจิตร วรอุบายกูร ศศ.ดร.ประทุม
รอดประเสริฐ ศศ.ลลิตาวัลย์ หวังพานิช ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุมการทำ
ปฏิญาณตนของผู้วิจัย ท่านทั้งสามได้เสียสละกำลังกาย กำลังใจ ให้คำแนะนำที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้อย่างสูง

ขอขอบคุณ วัตถุประสงค์ การ เจาหน้าที่ฝ่ายปริยัติศึกษา กองศาสนศึกษา ที่ได้ให้ความ
ช่วยเหลือในการแจกและเก็บรวบรวมข้อมูล และขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้คำปรึกษาและ
ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบสอบถาม

มานพ พลไพรินทร์

กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑	บทนำ	๑
	ภูมิหลัง	๑
	ความมุ่งหมายในการศึกษาวิจัย	๕
	ขอบเขตในการศึกษาวิจัย	๕
	สมมติฐานในการวิจัย	๖
	นิยามศัพท์เฉพาะ	๖
๒	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
	ความจำเป็นของการศึกษาพระปริยัติธรรมโดยสังเขป	๘
	ประวัติโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาและจุดมุ่งหมาย ที่จัดการศึกษา	๘
	สถานภาพทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ..	๑๑
๓	วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	๑๘
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๘
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๑๘
	ลักษณะของเครื่องมือ	๑๘
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	๑๘
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๖
	วิธีการศึกษาข้อมูล	๑๖
	สถิติที่ใช้ในการศึกษาข้อมูล	๑๗

๔ ผลการศึกษาขอมูล	๑๘
สัญญาที่ใช้ในการวิเคราะห์ขอมูล	๑๘
ตอนที่ ๑ ปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์	๒๐
ตอนที่ ๒ ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์	๒๘
ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์	๓๘
ตอนที่ ๔ การเปรียบเทียบความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ ..	๓๘
ตอนที่ ๕ การจัดลำดับความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๔๐
๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๔๔
ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย	๔๔
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๔๔
การศึกษาขอมูล	๔๖
อภิปรายผล	๕๐
ข้อเสนอแนะทั่วไป	๕๔
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	๕๖
บรรณานุกรม	๕๗
ภาคผนวก	๖๐

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑ จำนวนโรงเรียน ครู นักเรียน เงิน ในระหว่างปี ๒๕๒๑ - ๒๕๒๕	๓
๒ จำนวนกลุ่มประชากร จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์	๑๘
๓ ค่าสถิติพื้นฐานด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคเหนือ	๒๐
๔ ค่าสถิติพื้นฐานของปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา ในภาคกลาง	๒๒
๕ ค่าสถิติพื้นฐานของปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๔
๖ ค่าสถิติพื้นฐานของปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา ในภาคใต้	๒๖
๗ ค่าสถิติพื้นฐานของปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษาโดยส่วนรวมทั้ง ๔ ภาค	๒๘
๘ ค่าสถิติพื้นฐานของความต่องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคเหนือ	๒๘
๙ ค่าสถิติพื้นฐานของความต่องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคกลาง	๓๑
๑๐ ค่าสถิติพื้นฐานของความต่องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๓
๑๑ ค่าสถิติพื้นฐานของความต่องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคใต้	๓๕
๑๒ ค่าสถิติพื้นฐานของความต่องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาโดยรวมทั้ง ๔ ภาค	๓๗

๑๓	ผลการเปรียบเทียบปัญหาทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา ตามภาคภูมิศาสตร์	๓๘
๑๔	การเปรียบเทียบความต้องการทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามภาคภูมิศาสตร์	๓๙
๑๕	ความถี่และร้อยละของความต้องการทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา รวมทุกภาค	๔๐
๑๖	ความถี่และร้อยละของความต้องการทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคเหนือ	๔๑
๑๗	ความถี่และร้อยละของความต้องการทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคกลาง	๔๒
๑๘	ความถี่และร้อยละของความต้องการทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๓
๑๙	ความถี่และร้อยละของความต้องการทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคใต้	๔๔

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานั้น เป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์ เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ (พระราชวรมนู ๒๕๒๑ : ๓๕๕) ซึ่งมีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา และบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัด กล่าวคือ ภายหลังจากที่การศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่ง คือ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๓๒ และ พ.ศ. ๒๔๔๕ ความลำบากได้เจริญก้าวหน้ามากขึ้น ทางมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจึงได้จัดแผนกมัธยมขึ้นมาเรียกว่า โรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา กำหนดให้มีการเรียนบาลี นักธรรมและความรู้ชั้นมัธยมโดยรับผู้ที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ต่อมาเมื่อโรงเรียนบาลีมัศึกษานี้ได้แพร่ขยายออกไปยังต่างจังหวัดหลายแห่ง มีพระภิกษุและสามเณรเรียนกันมาก ทางคณะสงฆ์โดยองค์การศึกษาจึงได้กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ใหม่ว่า โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัด โดยมติคณะสังฆมนตรีและกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ออกระเบียบกระทรวง ให้โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดนี้เปิดทำการสอบสมทบในชั้นตัวประโยค คือชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา และเมื่อสอบได้แล้วก็ยังสามารถได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีพระภิกษุและสามเณรนิยมเรียนกันมาก โรงเรียนประเภทนี้จึงแพร่หลายออกไปยังจังหวัดต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง จนทำให้ทางการคณะสงฆ์เกรงว่าการศึกษามัธยมและบาลีจะเสื่อมลง เพราะพระภิกษุและสามเณรต่างมุ่งศึกษาวิชาทางโลกมากไป เป็นเหตุให้ต้องละทิ้งการศึกษาทางธรรมและบาลีเสีย แต่ทางการคณะสงฆ์ก็ยังพิจารณาเห็นความจำเป็นของการศึกษาวิชาในทางโลกอยู่ ดังนั้นแม่กองบาลีสนามหลวง (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ฟัน ชุตินฺธโร) จึงได้ตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีขึ้นใหม่ วิชาบาลี วิชาธรรม และวิชาทางโลก

เรียกว่าบาลีศึกษา สามัญศึกษา และปริทัศน์ศึกษา และได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ พร้อมกับ ได้ยกเลิกระเบียบของคณะสังฆมนตรีว่าด้วยการศึกษาของโรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดเสียบ และกำหนดให้พระภิกษุสามเณร เรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีที่คณะสงฆ์ ได้จัดขึ้นใหม่นี้ แต่การปรากฏต่อมาว่า การตั้งสำนักเรียนตามแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีแผนใหม่มีน้อย นักเรียนก็นิยมเรียนกันน้อยเพราะพระภิกษุสามเณรส่วนใหญ่ยังพอใจที่จะเรียน โดยได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงศึกษาธิการอยู่ ดังนั้นนักเรียนในโรงเรียน ดังกล่าว จึงได้พากันเข้าชื่อเป็นนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ของวัดซึ่งตั้งขึ้นโดยระเบียบกระทรวง ๆ บ้าง สมัครสอบเทียบบ้าง เข้าเป็นนักเรียนผู้เข้าบ้างทำให้การศึกษาของคณะสงฆ์ในช่วงระยะนั้น เกิดความสับสนเป็นอันมาก (กรมการศาสนา ๒๕๒๑ : ๗ - ๘)

ขณะเดียวกันได้มีผู้แทนราษฎร ได้ยื่นเรื่องราวขอให้กระทรวงศึกษาธิการ เปิดการสอบ สมทบในชั้นศัฏฐะโยคให้แก่พระภิกษุสามเณร แต่กรมการศาสนาร่วมกับกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาถึงความเห็นร่วมกันว่าควรจะต้องตั้งโรงเรียนขึ้นประเภทหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการ ของพระภิกษุสามเณร โดยให้เรียนทั้งวิชาธรรมและวิชาสามัญศึกษาควบคู่กันไป โดยไม่มีการ สอบสมทบแต่ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสอบเอง ในที่สุดกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศ ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๔ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรก็จะได้ศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควรแก่ภาวะ สามารถชำระและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพร ต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาบทไปแล้ว ก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาน ศึกษาของรัฐได้ หรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์ให้แก่วินิจฉัยให้แก่ตนเองและบ้านเมืองสืบต่อไป ด้วยเช่นกัน ในระยะเริ่มแรกมีเจ้าอาวาส ๕๑ แห่งรายงานเสนอจัดตั้งต่อกรมการศาสนา ปัจจุบันการศึกษาประเภทนี้ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นมาโดยลำดับมีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

กระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ๒๕ โรงเรียน มีครูทั้งที่เป็นพระภิกษุสามเณร คฤหัสถ์ จำนวน ๒,๕๓๘ ท่าน มีนักเรียน จำนวน ๑๐,๑๘๓ รูป (กรมการศาสนา ๒๕๒๕ : ๑๕)

การดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานั้น รัฐเป็นผู้ให้เงินอุดหนุนเป็นประจำทุกปี จำนวนเงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ จำนวนโรงเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียนของโรงเรียนประเภทนี้ในรอบ ๕ ปีสุดท้าย ปรากฏดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนโรงเรียน ครู นักเรียน เงินในระหว่างปี ๒๕๒๑ - ๒๕๒๕

	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน	จำนวนเงิน
๒๕๒๑	๖๖	๓๒๓	๕,๔๗๔	๕๐๐,๐๐๐ *
๒๕๒๒	๖๖	๑,๐๐๒	๘,๗๓๒	๕๐๐,๐๐๐ **
๒๕๒๓	๖๖	๒,๒๙๕	๘,๕๒๓	๕๕๒,๐๐๐ ***
๒๕๒๔	๖๖	๒,๔๗๘	๙,๕๒๓	๘๘๐,๐๐๐ ****
๒๕๒๕	๖๙	๒,๕๓๘	๑๐,๑๘๓	๘๐๐,๐๐๐ *****

ที่มา :- รายงานการศาสนา ประจำปี	๒๕๒๑	หน้า	๒๑๐	*
	๒๕๒๒	หน้า	๘๑	**
	๒๕๒๓	หน้า	๘๖	***
	๒๕๒๔	หน้า	๒๓๘	****
	๒๕๒๕	หน้า	๗๒	*****

จากตารางแสดงให้เห็นว่าในระยะหลัง ๆ จำนวนครู จำนวนนักเรียน และจำนวนเงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพิ่มขึ้นทุกปี แสดงให้เห็นว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กำลังเป็นที่นิยมแก่พระภิกษุสามเณร มากขึ้นเรื่อย ๆ

ถ้าวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวที่รัฐลงทุนให้แก่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในแต่ละปีนั้นจะพบว่า เป็นจำนวนเงินไม่ถึงหัวละร้อยบาทต่อปี ซึ่งเป็นจำนวนน้อยมาก จนไม่อาจจะจัดการศึกษาได้ หากเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวที่รัฐลงทุนให้แก่โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาทางโลก ซึ่งเป็นจำนวนเงินประมาณ ๒,๓๙๗ บาท ต่อคนต่อปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๒๕ : ๑๕) จะเห็นว่ามากกว่า ๓๐ เท่า ทำให้เกิดประเด็นที่นักศึกษาว่าด้วยเงินงบประมาณจำนวนเงินเพียงเล็กน้อยและจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้นทุกปีนั้น ทางโรงเรียนดำเนินการอยู่ได้อย่างไร โรงเรียนมีปัญหาและเผชิญปัญหาเหล่านั้นอย่างไร เป็นเวลา ๑๐ ปีมาแล้ว ที่รัฐได้ลงทุนจัดสรรเงินจำนวนน้อยแก่โรงเรียนประเภทนี้ แต่กรมการศาสนาและมหาเถรสมาคมยังไม่เคยได้วิเคราะห์ความต้องการทางการเงินของโรงเรียนที่แท้จริง ความเพียงพอของการใช้จ่าย ความยากลำบากในการจัดการศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณร ประกอบกับหลักสูตรได้เปลี่ยนไปจากเดิมมาก กล่าวคือมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจและเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและเสริมสร้างอุปนิสัยอันดีงามของนักเรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ คาบ ทุกภาคเรียน (กรมวิชาการ ๒๕๒๓ : ๓๗๒) ซึ่งต้องการครูที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ ต้องการวัสดุอุปกรณ์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกกลุ่มวิชาตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ เพื่อผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป ผู้วิจัยจึงสนใจใคร่จะศึกษาว่า งบประมาณที่ได้รับจากรัฐแต่ละปีนั้น ทางโรงเรียนได้นำไปใช้จ่ายทางใดบ้าง และเพียงพอที่จะบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพขึ้นมาหรือไม่ การจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนแต่ละแห่งนั้นมีความเป็นธรรมหรือไม่ นอกจากงบประมาณที่ได้รับจากรัฐแล้ว โรงเรียนยังได้รับแหล่งอุดหนุนทางการเงิน

จากที่ได้อีกข้าง ฯลฯ โรงเรียนประสบปัญหาความยากลำบากในเรื่องใดและต้องการให้กรม การศาสนาและมหาเถรสมาคมช่วยเหลืออย่างไรบ้าง ผลวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับการจัดสรร งบประมาณการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการช่วยเหลือด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการ ด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยส่วนรวมและจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้จัดการหรือเจ้าสำนักเรียน และครูใหญ่ที่มี ต่อปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาตามภาค ภูมิศาสตร์

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะช่วยเป็นข้อมูลให้มหาเถรสมาคมและกรมการศาสนาใช้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนได้เหมาะสมยิ่งขึ้น ยังอาจจะทำให้การจัดการ ศึกษาของคณะสงฆ์มีคุณภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากำดังคนและชุมชนต่อไป และเป็น ข้อมูลให้ผู้จัดการหรือเจ้าสำนักเรียนและครูใหญ่ใช้เป็นแนวทางในการใช้รับจ่ายเงินงบประมาณ ของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นได้

ขอบเขตในการศึกษาวิจัย

๑. ขอบเขตของเนื้อหา
การวิจัยนี้มุ่งศึกษาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการด้านการเงินของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในการจัดต่างงบประมาณทั่วประเทศ

๒. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากผู้จัดการ หรือเจ้าสำนักเรียนและครูใหญ่โรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปี ๒๕๒๕ ในแต่ละภาคภูมิศาสตร์ คือ ภาคกลาง ๑๓ โรง ภาคเหนือ ๑๔ โรง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๕ โรง และภาคใต้ ๑๐ โรง

๓. ตัวแปรที่ศึกษา

๓.๑ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ที่ตั้งของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ซึ่งจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

๓.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและความต้องการด้านการเงิน

สมมติฐานในการวิจัย

๑. ปัญหาทางการเงินที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประสมอยู่จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปในแต่ละภาคภูมิศาสตร์

๒. ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แยกต่างกันในแต่ละภาคภูมิศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หมายถึงโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นในวัดที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษา

๒. ผู้จัดการหรือเจ้าสำนักเรียน หมายถึง พระภิกษุที่เป็นเจ้าสำนักเรียน หรือพระภิกษุที่สวดมนต์การศึกษาคณะสงฆ์มอบหมายให้เป็นผู้จัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๓. ครูใหญ่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หมายถึง พระภิกษุที่มีวุฒิทางพระปริยัติธรรมไม่ต่ำกว่าชั้นเปรียญธรรม ๔ ประโยค มีพรรษาพ้น ๕ ปีแล้ว และจะทองประจำอยู่ที่โรงเรียนตลอดเวลาที่โรงเรียนเปิดการสอน เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นอันสมควร

๔. ปัญหาทางการเงิน หมายถึง ปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่ามีส่วนทำให้ การดำเนินการของโรงเรียนประสบทางความงบบรรเทา ค่าใช้จ่าย และการควบคุมการเงิน

๔.๑ งบบรรเทา หมายถึง เงินที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล ให้ส่วนราชการ กอหน้และใช้จ่ายใ้ภายในวงเงินที่กำหนดไว้ โดยแบ่งออกเป็น ๑๑ หมวด คือ หมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดค่าตอบแทน หมวด ค่าใช้สอย หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าครุภัณฑ์ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่น

๔.๒ ค่าใช้จ่าย หมายถึง รายจ่ายของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งใช้จ่ายไปในการลงทุน และรายจ่ายดำเนินการ

๔.๓ การควบคุมการเงิน หมายถึง การติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของ โรงเรียน ทั้งด้านเงินงบประมาณ และเงินรายได้อื่น ๆ

๕. ความต้องการทางการเงิน หมายถึง ความจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียน พระปริยัติธรรม มีความประสงค์ที่จะใ้เงินงบประมาณมาใช้ประโยชน์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของการศึกษาพระปริยัติธรรมโดยสังเขป

การศึกษาของพระภิกษุสามเณรตั้งแต่ครั้งพุทธกาล กำหนดเป็น ๒ อย่าง คือ คัมภีร์และวินัย ได้แก่การศึกษาพระธรรมวินัยคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และวิปัสณาการ ได้แก่การเรียนรู้วิธีฝึกหัดจิตใจของตนเองให้ปราศจากกิเลส ภายหลังพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน พระสงฆ์พุทธสาวกได้ทำการสังคายนา รวบรวมพระธรรมวินัยอันเป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งมีทั้งหมดจำนวน ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ จัดไว้เป็น ๓ หมวด คือ พระสุตตปิฎก พระวินัยปิฎก และพระปริยัติปิฎก รวมเรียกว่าพระไตรปิฎก พระไตรปิฎกจึงเป็นคัมภีร์ของพระพุทธศาสนาสืบแต่นั้นเป็นต้นมา

พระไตรปิฎกดั้งเดิมบันทึกด้วยภาษาบาลีเมื่อศาสนาพุทธเผยแผ่เข้าไปในดินแดนประเทศต่าง ๆ ครั้งสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช เช่น ลังกา พม่า ไทย ลาว เขมร ความจำเป็นที่จะต้องศึกษาให้รู้ภาษาบาลีก็เกิดขึ้น เพราะถ้าไม่รู้ภาษาบาลีก็จะมีผู้ใดสามารถดวงรู้พระพุทธวจนะในพระไตรปิฎก ถ้าสิ้นความรู้พระไตรปิฎกเสียแล้ว พระพุทธศาสนาก็จะต้องเสื่อมสูญไปด้วยเหตุนี้พระมหากษัตริย์ผู้เป็นศาสนูปถัมภก ศาสนาพุทธนิกายเถรวาทหรือหินยาน จึงส่งเสริมการเล่าเรียนภาษาบาลีซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้พระปริยัติธรรมในพระไตรปิฎกในหมู่พระภิกษุและสามเณร

เมื่อศาสนาพุทธเผยแผ่เข้าสู่ประเทศไทย พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ตั้งแต่ยุคกรุงสุโขทัย จนถึงสมัยปัจจุบัน ทรงบำเพ็ญพระองค์เป็นองค์อุปถัมภก ทรงมีศรัทธาอย่างแรงกล้า และทรงส่งเสริมการเรียนรู้พระปริยัติธรรม บางพระองค์ทรงอุปสมบทในบวรพระพุทธศาสนา และทรงเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในภาษาบาลี เช่น พระมหาธรรมราชาลิไทย แห่งกรุงสุโขทัย และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ การที่พระมหากษัตริย์ทรงสนับสนุนให้พระภิกษุสามเณรศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมนั้นถือได้ว่าเป็นประเพณีมาแต่ครั้งก่อนพุทธ และเป็นการสืบทอดศาสนาพุทธให้ยืนยาวอีกด้วย

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ แห่งราชวงศ์จักรี บ้านเมืองเข้าสู่ยุคแห่งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของชาติตะวันตก รัชกาลที่ ๕ ได้โปรดให้จัดตั้งโรงเรียนวัดมหารามราชรังสรรค์ เพื่อให้นักศึกษาแก่กุลบุตรกุลธิดา ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการแบ่งแยกการศึกษาระหว่างราษฎรกับสงฆ์ และเป็นยุคเริ่มต้นของการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) ในด้านการศึกษาพระปริยัติธรรมของพระภิกษุสามเณร ได้โปรดฯ ให้ย้ายที่ราชบัณฑิตยสถานพระปริยัติธรรมแก่พระภิกษุสามเณร จากในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ออกมาจัดเป็นบาลีวิทยาลัยขึ้นที่วัดมหาธาตุ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ ขนานนามว่า "มหาธาตุวิทยาลัย" และมี พ.ศ. ๒๔๓๖ ได้โปรดฯ ให้ตั้งสถานที่เล่าเรียนของสงฆ์ธรรมยุติกนิกายที่วัดบวรนิเวศวิหาร "พระราชทานนามว่า "มหากุฎราชวิทยาลัย" พอถึงปี พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้พระราชทานนาม "มหาธาตุวิทยาลัย เป็นมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย" (กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๓ : ๕๓)

ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๖๔ ซึ่งมีผลทำให้การศึกษาของราษฎรแยกจากการศึกษาของคณะสงฆ์โดยสิ้นเชิงในระยะต่อมา อย่างไรก็ตามการศึกษาพระปริยัติธรรมของภิกษุสามเณรในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาจุฬาราชวิทยาลัย ก็ดำเนินต่อไปและยังคงรักษารูปแบบเดิมไว้ไม่เปลี่ยนแปลงนั่นคือ ศึกษาเฉพาะพระปริยัติธรรม แผนกบาลีและแผนกธรรม ซึ่งในระยะต่อมาเมื่อการศึกษาในระบบโรงเรียนเจริญขึ้น สภาพของสังคมเปลี่ยนแปลงไป ความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เรื่องราวของทางโลกมีมากขึ้นเพื่อให้เห็นต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จึงปรากฏว่าหลังปี พ.ศ. ๒๔๕๐ มหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง ได้เพิ่มการศึกษาด้านวิชาสามัญทางโลกให้กับพระภิกษุสามเณร (ชาย โพธิ์สีดา ๒๕๑๒ : ๑๒ ก.)

การศึกษาในระบบโรงเรียนมีผลทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งตกอยู่ในสภาพค้อยโอกาสหรือเสียเปรียบในสังคม ซึ่งมีผลมาจากความยากจนการบวชเรียนเป็นเส้นทางเลือกเพียงทางเดียวของผู้ค้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งสืบเนื่องมาจากความยากจนที่จะผลักดันฐานะของตนให้สูงขึ้นได้ในสังคม ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้บวชเรียนซึ่ง เกือบทั้งหมด เป็นประชาชนจากชนบท

แม้แต่พระภิกษุสามเณรที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในกรุงเทพมหานครเกือบทั้งหมดก็มีถิ่นกำเนิดมาจาก
ชนบท (ชาย โปธิศึกษา ๒๕๒๒ : ๒๖) โดยเฉพาะชนบทของภาคอีสานถึงร้อยละ ๕๘.๓๕
และร้อยละ ๕๒.๘๑ ของพระภิกษุเรียนอยู่ในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระหว่างปี ๒๕๑๐ -
๒๕๒๒ มาจากครอบครัวเกษตรกร (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๒๒ : ๗๖)

จากความต้องการทางด้านการศึกษาของผู้ค่อยโอกาสทางการศึกษา หรือกล่าวอีก
นัยหนึ่งคือ กลุ่มคนที่ถูกกีดกันโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยคนไทย
แท้จากชนบท และเพื่อให้พระภิกษุสามเณรที่บวชเรียนได้มีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม
กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๔ การศึกษาดังระเบียบนี้เป็นการศึกษาประยุกต์ โดยกำหนด
วิชาที่พระภิกษุสามเณรจะได้รับการศึกษาแบ่งเป็น ๕ หมวด คือ หมวดภาษาชาติ หมวดพระ
ธรรมวินัย หมวดศาสนปฏิบัติ หมวดภาษาไทย หมวดภาษาอังกฤษ หมวดสังคมศึกษา
หมวดวิทยาศาสตร์ หมวดคณิตศาสตร์ และหมวดสุขศึกษา ทั้งนี้เลือกเฉพาะที่ควรแก่ภาวะ
ของพระภิกษุสามเณร และเท่าที่จำเป็นแก่การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ผู้สอบไล่ได้จะได้
ศักดิ์และสิทธิเท่ากับการศึกษาของฝ่ายบ้านเมือง ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ โดยให้การศึกษาแขนงพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ
อยู่ในความควบคุมของสภากาการศึกษาของคณะสงฆ์ มีกรมการศาสนาเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

นับถึง ๑ ตุลาคม ๒๕๒๕ มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา รวม
๒๕ โรงเรียน กระจายอยู่ ๓๕ จังหวัด ทั่วประเทศ มีครู ๒,๖๓๘ คน นักเรียน ๑๒,๑๒๓ รูป

สถานการณ์ทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ในองค์ประกอบของการบริหารองค์การเงินหรืองบประมาณมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่า
องค์ประกอบอื่น ๆ ยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันมีความเจริญทางด้านวัตถุมีมากเหนือจิตใจ สภาวะ
ทางเศรษฐกิจบีบบักรุนแรงยิ่งขึ้น เงินหรืองบประมาณจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการ

บริหารงานในทุกองค์การ เพราะถึงแม้จะมีนโยบายมีโครงการและแผนงานที่ดีแค่ไหนเพียงใด ถ้าขาดเงินหรืองบประมาณ นโยบายนั้นก็ไม่ว่าจะดำเนินไปได้ ถ้าดำเนินไปก็ดำเนินไปอย่างล่าช้า (กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๓ : ๔๕๒)

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดได้ว่าเป็นองค์การประเภทบริการอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่ผลิตประชากรที่คอยโอกาสทางการศึกษา ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ มีความหวังในชีวิต และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม การเกิดขึ้นของโรงเรียนพระปริยัติธรรม และการคงอยู่ของอาศัยเงินหรืองบประมาณแผ่นดิน ความต้องการทางการศึกษาของประชากรในชนบทยังสูงขึ้นทุกปี งบประมาณหรือค่าใช้จ่ายย่อมสูงขึ้นเป็นเงาตามตัวไปด้วย

พระราชวรานูนี้ (พระราชวรานูนี้ ๒๕๑๔ : ๑๒๔ - ๑๒๕) กล่าวว่า ลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของการดำเนินการศึกษาของคณะสงฆ์ คือ ไข้ทุนน้อย จะเห็นได้จากงบประมาณในการดำเนินงานด้านปริยัติธรรม ทั้งนักธรรมและบาลีซึ่งใช้งบประมาณแผ่นดินปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมกับเงินศาสนสมบัติกลางอีกปีละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท แต่ให้การศึกษากฎีกาสามเณรถึง ๒๖๕,๖๗๐ รูป

ปัจจุบันรัฐบาลอนุมัติเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่ออุดหนุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์สองแห่งปีละ ๒ ล้านบาท โดยที่มหาวิทยาลัยสงฆ์สงฆ์และสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ฝ่ายละ ๑ ล้านบาท สามารถใช้จ่ายบำรุงการศึกษาของภิกษุสามเณรจำนวน ๑,๕๐๐ รูป ได้เพียงครึ่งปีการศึกษาเท่านั้น (ชาย โพธิ์ลีตา ๒๕๒๒ : ๓๑)

ค่าใช้จ่ายของการให้การศึกษาคณะสงฆ์ส่วนใหญ่จะใช้ในการจัดหาอุปกรณ์การศึกษา เครื่องใช้สอยทั่วไป เงินเดือนและค่าสมนาคุณแก่อาจารย์ฆราวาส ซึ่งทำการสอนด้วยความศรัทธาและรับค่าตอบแทนในอัตราต่ำกว่าปกติหรือไม่รับเลย ส่วนครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่เป็นพระภิกษุ นั้น ไม่มีเงินเดือน แต่จะจัดนิตยภัตถวาย ระหว่างรูปละ ๒๕๐ บาท ถึง ๔๐๐ บาท คอเคียน เพื่อเป็นค่าภัตตาหารและค่าพาหนะในคราวจำเป็น (นิตยภัต ไม่ใช่เงินเดือน เพราะไม่ได้จ่ายให้ตามคุณวุฒิ และไม่มีการเลื่อนขั้นตามระบบทั้งไม่ใช่ค่าตอบแทน เพราะไม่ได้จ่ายให้ตามส่วนของงานที่ทำ นิตยภัตที่ถวายพระภิกษุสามเณรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้กับโรงเรียน เป็นเพียงค่าภัตตาหารและค่าพาหนะเท่านั้น)

เงินอุดหนุนที่รัฐจ่ายให้กับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั่วประเทศ
จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ถือได้ว่าเป็นเงินที่น้อยมาก ถ้าคิดในแง่การศึกษา คือ การลงทุน
ประเภทหนึ่ง ที่รัฐบาลใช้ในการลงทุนให้การศึกษาพระภิกษุสามเณรจัดได้ว่ารัฐลงทุนได้ถูก
ที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนของรัฐในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้โดยมีวิธีการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

๑. กลุ่มตัวอย่าง
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
๕. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากผู้บริหารหรือเจ้าสำนักเรียน ครูใหญ่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ จาก ๖๕ โรงเรียน ดังตารางที่ ๒

ตาราง ๒ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

ภาค	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหารหรือเจ้าสำนักเรียน	ครูใหญ่	รวมกลุ่มประชากร
กลาง	๑๓	๑๓	๑๓	๓๙
เหนือ	๑๔	๑๔	๑๔	๔๒
ตะวันออก	๒๔	๒๔	๒๔	๗๒
เฉียงเหนือ ใต้	๑๐	๑๐	๑๐	๓๐
รวม	๖๕	๖๕	๖๕	๑๓๘

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งแบ่งคำถามออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด ๕ ตัวเลือก

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด ๕ ตัวเลือก

แบบสอบถามได้แสดงไว้ในภาคผนวก

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการด้านการเงิน เพื่อนำเนื้อหาามาประมวลเป็นแบบสอบถามในการสร้างแบบสอบถาม
 ๒. ขอคำปรึกษาในการร่างแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่กองแผนงาน กรมการศาสนา
 ๓. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม
 ๔. ลงมือสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดเป็นสามตอน ดังรายละเอียดที่กล่าวแล้ว
- ในลักษณะของเครื่องมือ
๕. หากคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแบ่งการกระทำออกเป็นสองตอน คือ

๕.๑ นำแบบสอบถามให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิเคราะห์และประเมินผล กองแผนงาน
กรมการศาสนา จำนวน ๓ คน คือ นายนำทรัพย์ จันทรหอม ผู้อำนวยการกองแผนงาน
กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ดร.วีระ บำรุงรักษ์ ผู้อำนวยการกองวิจัยและ
วางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ดร.นอม หาญเพ็ง หัวหน้าภาควิชาพื้นฐาน
การศึกษา วิทยาลัยครูเทพศิรินทร์ ความครอบคลุมเนื้อหาและโครงสร้าง และให้ครูใหญ่
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร อีก ๓ คน คือ พระพุทธวงศ์วัฒน์
ผู้จัดการโรงเรียนพุทธวิงศรัทธา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พระเทพโมฬี ผู้จัดการ
โรงเรียนวิริยภักดี และพระราชาธัตตโนเบล ผู้จัดการโรงเรียนบาลีสหรัทธศึกษา มหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย วัดทุ่งศรีเมือง จังหวัดขอนแก่น แล้วให้ผู้วิจัยนำมาแก้ไข

๕.๒ นำแบบสอบถามที่แก้ไขจากข้อ ๕.๑ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบ
ความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา แล้วจึงนำไปใช้หลังจากปรับปรุงแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเดินทางไปพบผู้จัดการหรือเจ้าสำนักเรียนและครูใหญ่ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
จากกลุ่ม ๑๓๘ คน พร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือจากกรมการศาสนา ปรากฏว่าได้รับ
แบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์ได้ ๑๒๘ ฉบับ แยกเป็นภาคเหนือ ๒๕ ฉบับ
ภาคกลาง ๓๑ ฉบับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕๐ ฉบับ และภาคใต้ ๑๘ ฉบับ แบบสอบถาม
ได้รับคืนมาคิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๖ ของแบบสอบถามทั้งหมด

วิธีการศึกษาข้อมูล

๑. ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
หาปริมาณ ปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
แล้วเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย โดยเปรียบเทียบจากน้ำหนักคะแนนที่สอบเขต

(Exact Limit Score) (Best. ๑๘๗๐ : ๑๗๘)

- ๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง ไม่มีปัญหา หรือไม่มีความต้องการ หรือมีน้อยที่สุด
- ๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง มีปัญหา หรือมีความต้องการอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
- ๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง มีปัญหา หรือมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
- ๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง มีปัญหา หรือมีความต้องการอยู่ในระดับมาก
- ๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง มีปัญหา หรือมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

๒. ใช้ F - test ทดสอบหาค่าความแตกต่างของปัญหาและความต้องการ
ด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

๓. ใช้ความถี่ในการจัดลำดับความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนจากแบบสอบถาม
แบบปลายเปิด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ค่าสถิติพื้นฐาน ใช้สูตร

๑.๑ ค่าคะแนนเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

๑.๒ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \sqrt{\frac{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

(Ferguson. ๑๙๗๖ : ๖๘)

๑.๓ ค่าความแปรปรวน

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

(Ferguson. ๑๙๗๖ : ๖๘)

๒. ทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประชากร ๓ กลุ่ม โดยใช้

F - test

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

(ดูน ส่ายยศ ๒๕๒๒ : หน้า ๒๕๘)

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ ๑ ปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ตอนที่ ๒ ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

ตอนที่ ๔ การเปรียบเทียบความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

ตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะและความต้องการด้านการเงินเพิ่มเติม จากแบบสอบถาม ปลายเปิด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤติ
SS	แทน	ผลบวกของผลคูณกำลังสอง
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลคูณกำลังสอง
df	แทน	degree of freedom

เกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ไม่มีปัญหา หรือไม่มีความต้องการ หรือมีน้อยที่สุด
๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	มีปัญหา หรือมีความต้องการอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	มีปัญหา หรือมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายถึง	มีปัญหา หรือมีความต้องการอยู่ในระดับมาก
๔.๕๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	มีปัญหา หรือมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ ๑ ปัญหาการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อ
จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ ปรากฏรายละเอียดดังตาราง ๓

ตาราง ๓ การศึกษาฐานะของปัญหาค่าการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ในเขตภาคเหนือ

ปัญหาในด้านการเงิน	ร	ส
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงบประมาณ	๓.๑๑	๐.๘๘
การของงบประมาณจากรัฐ	๓.๕๒	๐.๖๕
ความยุ่งยากของขั้นตอนในการใช้งบประมาณของรัฐ	๓.๘๘	๐.๗๑
ระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่ทำให้ซ้ำ	๓.๓๗	๐.๘๓
ความสับสนและความชัดเจนของแบบฟอร์ม	๒.๗๐	๐.๕๓
ขั้นตอนของการของงบประมาณที่ทำให้ยุ่งยาก	๓.๖๕	๑.๐๖
ความสับสนที่ได้รับจากคู่มือใช้งบประมาณ	๒.๕๓	๐.๗๘
งบประมาณเพื่อจัดการศึกษา	๓.๒๘	๐.๕๑
ความยุติธรรมในการจัดงบประมาณของรัฐเพื่อการศึกษาของสงฆ์	๓.๑๐	๐.๗๖
ภาระด้านการเงินที่โรงเรียนประสบอยู่	๔.๑๖	๐.๘๘
งบประมาณสำหรับจ่ายค่านิตยภัตครู	๓.๐๗	๐.๘๘
งบประมาณสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น	๒.๘๑	๐.๕๘
งบประมาณสำหรับจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรที่จำเป็น	๓.๓๘	๑.๑๒
งบประมาณสำหรับซื้อครุภัณฑ์ที่จำเป็น	๒.๕๓	๐.๖๘
งบประมาณสำหรับค่าก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารสถานที่	๓.๐๕	๐.๗๘
เงินสำรองจ่ายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน	๓.๘๑	๑.๐๕
เงินบำรุงการศึกษาช่วยเหลือปัญหาการเงินของโรงเรียน	๓.๒๖	๑.๐๘

ตาราง ๓ (ต่อ)

ปัญหาในด้านการเงิน	\bar{X}	S
ความรวดเร็วในการรับทราบยอดงบประมาณที่จะได้รับ	๓.๒๗	๐.๘๔
ความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงิน	๒.๘๕	๐.๗๗
โอกาสชี้แจงความต้องการด้านการเงินกับเจ้าหน้าที่	๓.๐๔	๐.๕๓
การช่วยเหลือแนะนำจากเจ้าหน้าที่การเงิน	๒.๕๗	๐.๕๘
การช่วยเหลือจากเจ้าสังกัดเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน	๒.๕๑	๐.๗๘
กรรมการโรงเรียนหาเงินช่วย ยามโรงเรียนขาดแคลน	๒.๕๖	๑.๑๒
ประชาชนจัดงานประจำปีช่วยเหลือโรงเรียน	๓.๕๐	๑.๐๕
พระสังฆาธิการในเขตอำเภอดูคหนุนด้านการเงินแก่โรงเรียน	๓.๗๐	๐.๕๗
รวม	๓.๒๐	๐.๘๕

ข้อมูลจากตาราง ๓ แสดงว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ มีปัญหาด้านการเงินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์ เป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีปัญหามากในเรื่อง การของบประมาณจากรัฐ ขั้นตอนในการ ใช้งบประมาณของรัฐ ขั้นตอนของการของบประมาณที่ทำให้ยุ่งยาก การระดมการเงินที่ โรงเรียนประสบอยู่ เงินสำรองจ่ายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน ประชาชนจัดงานประจำปีช่วยเหลือ โรงเรียน และพระสังฆาธิการในเขตอำเภอดูคหนุนด้านการเงินแก่โรงเรียน ส่วนในข้ออื่น ๆ เป็นปัญหาทางด้านการเงินในระดับปานกลาง

ตาราง ๔ ค่าสถิติพื้นฐานของปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา ในเขตภาคกลาง

ปัญหาในด้านการเงิน	\bar{X}	S
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงบประมาณ	๓.๒๑	๐.๘๖
การของบประมาณจากรัฐ	๓.๖๓	๐.๗๑
ความยุ่งยากของขั้นตอนในการใช้งบประมาณของรัฐ	๓.๕๔	๐.๗๓
ระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่ทำให้ซ้ำ	๓.๘๓	๐.๘๓
ความสับสนและความชัดเจนของแบบฟอร์ม	๒.๘๕	๐.๕๕
ขั้นตอนของการของบประมาณที่ทำให้ยุ่งยาก	๓.๕๓	๐.๕๕
ความสับสนที่ได้รับจากคู่มือใช้งบประมาณ	๓.๐๘	๐.๘๒
งบประมาณเพื่อจัดการศึกษา	๔.๑๕	๐.๘๒
ความยุติธรรมในการจัดงบประมาณของรัฐเพื่อการศึกษาของสงฆ์	๓.๕๒	๑.๐๖
ภาระด้านการเงินที่โรงเรียนประสบอยู่	๔.๐๖	๐.๗๓
งบประมาณสำหรับจ่ายค่านิตยภัตครู	๓.๔๘	๐.๘๕
งบประมาณสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น	๓.๗๓	๐.๗๔
งบประมาณสำหรับจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรที่จำเป็น	๓.๗๖	๐.๕๓
งบประมาณสำหรับซื้อครุภัณฑ์ที่จำเป็น	๓.๘๘	๑.๐๘
งบประมาณสำหรับค่าก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารสถานที่	๔.๐๒	๐.๗๓
เงินสำรองจ่ายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน	๔.๐๕	๐.๗๓
เงินบำรุงการศึกษาช่วยเหลือปัญหาการเงินของโรงเรียน	๓.๔๗	๐.๕๖
ความรวดเร็วในการรับทราบยอดเงินงบประมาณที่จะได้รับ	๓.๕๒	๑.๒๐
ความสับสนและรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงิน	๓.๓๖	๑.๐๖

ตาราง ๔ (ต่อ)

ปัญหาในด้านการเงิน	\bar{X}	S
โอกาสชี้แจงความต้องการด้านการเงินกับเจ้าหน้าที่	๓.๕๑	๑.๐๘
การช่วยเหลือแนะนำจากเจ้าหน้าที่การเงิน	๓.๕๓	๐.๓๒
การช่วยเหลือจากเจ้าสังกัดเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน	๔.๐๕	๐.๓๕
กรรมการโรงเรียนหาเงินช่วย ยามโรงเรียนขาดแคลน	๓.๕๓	๐.๕๒
ประชาชนจัดงานประจำปีช่วยเหลือโรงเรียน	๓.๓๐	๐.๕๓
พระสังฆาธิการในเขตอำเภอดูคหนุนด้านการเงินแก่โรงเรียน	๔.๐๘	๐.๘๔
รวม	๓.๕๓	๐.๘๓

ข้อมูลจากตาราง ๔ แสดงว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคกลาง มีปัญหาด้านการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีปัญหามากเกือบทุกรายการ ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหางบประมาณ ความสะดวกและความชัดเจนของแบบฟอร์ม ความสะดวกและรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงิน ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง ๕ ค่าสถิติพื้นฐานของปัญหาค่าทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัญหาค่าทางการเงิน	X̄	S
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหางบประมาณ	๓.๕๘	๐.๓๓
การ ขอบงบประมาณจากรัฐ	๒.๑๓	๐.๖๖
ความยุ่งยากของขั้นตอนในการใช้งบประมาณของรัฐ	๓.๐๖	๐.๘๓
ระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่ทำให้ล่าช้า	๓.๐๒	๐.๓๘
ความสะดวกและความชัดเจนของแบบฟอร์ม	๒.๓๕	๐.๕๓
ขั้นตอนของการ ขอบงบประมาณที่ทำให้ยุ่งยาก	๓.๐๕	๑.๐๖
ความสะดวกที่ได้รับจากคู่มือใช้งบประมาณ	๔.๐๖	๐.๓๘
งบประมาณเพื่อจัดการศึกษา	๔.๒๕	๐.๕๒
ความยุติธรรมในการจัดงบประมาณของรัฐ เพื่อการศึกษาของสงฆ์	๔.๐๘	๑.๑๐
ภาระค่าทางการเงินที่โรงเรียนประสบอยู่	๔.๔๓	๐.๘๑
งบประมาณสำหรับจ่ายค่านิตยภัตครู	๓.๖๖	๐.๕๘
งบประมาณสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น	๓.๔๓	๐.๘๒
งบประมาณสำหรับจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรที่จำเป็น	๓.๕๕	๐.๘๓
งบประมาณสำหรับซื้อครุภัณฑ์ที่จำเป็น	๓.๕๖	๑.๒๑
งบประมาณสำหรับค่าก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารสถานที่	๔.๐๕	๐.๘๖
เงินสำรองจ่ายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน	๔.๒๖	๐.๓๖
เงินบำรุงการศึกษาช่วยลดปัญหาการเงินของโรงเรียน	๓.๕๕	๑.๐๒
ความรวดเร็วในการรับทราบยอดงบประมาณที่จะได้รับ	๓.๘๓	๐.๕๘

ตาราง ๕ (ต่อ)

ปัญหาด้านการเงิน	A	S
ความสะดวกและรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงิน	๓.๓๔	๑.๑๘
โอกาสชี้แจงความต้องการด้านการเงินกับเจ้าหน้าที่	๓.๗๐	๑.๐๕
การช่วยเหลือแนะนำจากเจ้าหน้าที่การเงิน	๔.๑๖	๐.๘๓
การช่วยเหลือจากเจ้าสังกัดเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน	๓.๑๘	๐.๕๗
กรรมการโรงเรียนช่วยหาเงินช่วยยืมโรงเรียนขาดแคลน	๓.๕๕	๑.๒๐
ประชาชนจัดงานประจำปีช่วยเหลือโรงเรียน	๓.๖๐	๐.๘๘
พระสงฆ์ฆาติการในเขตอำเภอดูคหนุนด้านการเงินแก่โรงเรียน	๓.๘๘	๑.๑๖
รวม	๓.๘๗	๑.๐๖

ข้อมูลจากตาราง ๕ แสดงว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาด้านการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษา เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาค่อนข้างน้อยในเรื่องการขอขบประมาณจากรัฐ ส่วนที่เป็นปัญหา ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความยุ่งยากของขั้นตอนในการใช้งบประมาณของรัฐ ระเบียบ และกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้งบประมาณมีรายละเอียดปลีกย่อยทำให้ล่าช้า ความสะดวกและ ความชัดเจนของแบบฟอร์ม ขั้นตอนของการขอขบประมาณที่ทำให้ยุ่งยาก ความสะดวกและ รวดเร็วในการเบิกจ่ายเงิน การช่วยเหลือจากเจ้าสังกัดเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นปัญหาที่โรงเรียนประสบอยู่ในระดับมาก

ตาราง ๖ ค่าสถิติพื้นฐานของปัญหาการ เงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษาในเขตภาคใต้

ปัญหาการเงิน	\bar{X}	S
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงบประมาณ	๓.๓๖	๐.๖๙
การของงบประมาณจากรัฐ	๔.๑๒	๐.๓๒
ความยุ่งยากของขั้นตอนในการใช้งบประมาณของรัฐ	๓.๘๕	๐.๙๔
ระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้งบประมาณที่ทำให้ล่าช้า	๓.๕๔	๐.๘๔
ความสับสนและความชัดเจนของแบบฟอร์ม	๒.๘๘	๐.๙๕
ขั้นตอนของการของงบประมาณที่ทำให้ยุ่งยาก	๓.๖๓	๐.๙๐
ความสับสนที่ได้รับจากคู่มือใช้งบประมาณ	๒.๕๕	๐.๘๔
งบประมาณเพื่อจัดการศึกษา	๔.๐๑	๐.๖๙
ความยุติธรรมในการจัดงบประมาณของรัฐ เพื่อการศึกษาของสงฆ์	๔.๖๒	๑.๐๖
ภาระการเงินที่โรงเรียนประสบอยู่	๔.๖๗	๐.๘๘
งบประมาณสำหรับจ่ายค่านิตยภัตครู	๓.๐๖	๐.๗๘
งบประมาณสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น	๓.๖๙	๑.๐๗
งบประมาณสำหรับจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรที่จำเป็น	๓.๘๔	๐.๕๙
งบประมาณสำหรับซื้อครุภัณฑ์ที่จำเป็น	๓.๕๑	๐.๙๔
งบประมาณสำหรับค่าก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารสถานที่	๓.๘๒	๑.๐๘
เงินสำรองจ่ายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน	๔.๘๖	๐.๙๑
เงินบำรุงการศึกษาช่วยเหลือปัญหาการเงินของโรงเรียน	๔.๘๕	๐.๘๗

ตาราง ๖ (ต่อ)

ปัญหาคำถามการเงิน	\bar{X}	S
ความรวดเร็วในการรับทราบยอดงบประมาณที่จะได้รับ	๓.๒๖	๐.๘๔
ความสะดวกและรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงิน	๓.๒๓	๑.๐๓
โอกาสชี้แจงความต้องการด้านการเงินกับเจ้าหน้าที่	๔.๕๓	๐.๘๕
การช่วยเหลือแนะนำจากเจ้าหน้าที่การเงิน	๓.๖๐	๐.๕๓
การช่วยเหลือจากเจ้าสังกัดเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน	๔.๓๒	๐.๘๒
กรรมการโรงเรียนช่วยหาเงินยามโรงเรียนขาดแคลน	๓.๓๕	๑.๐๕
ประชาชนจ้างงานประจำปีช่วยเหลือโรงเรียน	๓.๘๒	๐.๗๒
พระสังฆาธิการในเขตอำเภออุดหนุนด้านการเงินแก่โรงเรียน	๔.๖๕	๐.๘๓
รวม	๓.๘๐	๐.๕๒

ข้อมูลจากตาราง ๖ แสดงว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคใต้ มีปัญหาคำถามการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ปัญหาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาคำถามการเงินที่ประสบอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ภาวะด้านการเงินที่โรงเรียนประสบอยู่ เงินสำรองจ่ายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน โอกาสชี้แจงความต้องการด้านการเงินกับเจ้าหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ และพระสังฆาธิการในเขตอำเภออุดหนุนด้านการเงินแก่โรงเรียน ส่วนปัญหาคำถามการเงินที่ประสบอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงบประมาณ ความสะดวกที่ได้รับจากคู่มือใช้งบประมาณ งบประมาณสำหรับจ่ายค่านิตยภัตครู ความรวดเร็วในการรับทราบยอดงบประมาณที่จะได้รับ และความสะดวกและรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงิน สำหรับปัญหาคำถามการเงินที่ประสบอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ได้แก่ ความสะดวกและความชัดเจนของแบบฟอร์ม ส่วนเรื่องอื่น ๆ เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง ๗ ค่าสถิติพื้นฐานของ ปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
 สามัญศึกษา โดยส่วนรวมทั้ง ๔ ภาค

ปัญหาด้านการเงิน	\bar{X}	S
ปัญหาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ	๓.๒๐	๐.๘๘
ปัญหาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓.๘๗	๐.๘๒
ปัญหาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคกลาง	๓.๘๓	๐.๘๖
ปัญหาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคใต้	๓.๘๐	๐.๘๖
รวม	๓.๕๕	๐.๘๖

ข้อมูลจากตาราง ๗ แสดงว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยรวมทุกภาค ประสบปัญหาทางการเงินอยู่มาก โดยโรงเรียนในเขตภาคใต้ มีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นโรงเรียนในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนโรงเรียนในภาคเหนือมีปัญหาน้อยกว่าภาคอื่น แต่ก็ยังเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๒ ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม เมื่อจำแนกตามภาควิชาศาสตร์ มีรายละเอียดดังตาราง ๔

ตาราง ๔ ศาสตึกพื้นฐานของ ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ

ความต้องการ	\bar{X}	S
การให้บริการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ	๓.๒๕	๑.๑๓
ให้กรมการศาสนาปรับปรุงระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้เงินงบประมาณ เพื่อให้คล่องตัวยิ่งขึ้น	๔.๒๓	๐.๖๓
ให้กรมการศาสนาแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว	๔.๓๖	๐.๓๘
ให้กรมการศาสนาวิเคราะห์การการเงินโรงเรียนเพื่อจัดสรรงบประมาณให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น	๔.๕๒	๐.๖๕
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณด้านนิเทศศาสตร์ เพิ่มขึ้น	๔.๕๒	๐.๓๘
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ เพิ่มขึ้น	๔.๕๘	๐.๕๒
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณด้านค่าตอบแทนวิทยากร เพิ่มขึ้น	๔.๕๐	๐.๖๘
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่าครุภัณฑ์ เพิ่มขึ้น	๔.๕๑	๐.๕๘
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่าก่อสร้างและซ่อมแซมสถานที่ เพิ่มขึ้น	๔.๕๐	๐.๘๖
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณสำรองจ่าย เพิ่มขึ้น	๔.๕๖	๐.๓๗
ให้กรมการศาสนาแจ้งงบประมาณให้รวดเร็ว	๔.๕๗	๑.๐๖
ให้กรมการศาสนาอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย	๔.๕๓	๐.๘๘
ให้มีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณร่วมกัน	๔.๒๗	๐.๕๕

ตาราง ๘ (ต่อ)

ความต้องการ	ข	ธ
ให้กรมการศาสนาถอนเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน	๔.๐๘	๑.๑๖
ให้กรมการศาสนาช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม	๔.๖๖	๐.๗๔
ให้ประชาชนจัดงานประจำปีเพื่อหาเงินบำรุงโรงเรียน ฯ	๔.๐๕	๐.๘๕
ให้โรงเรียนพระปริยัติธรรมเป็นโรงเรียนของมูลนิธิ	๔.๑๓	๑.๐๕
ให้ภิกษุที่เข้าศึกษาเสียค่าบำรุงให้แก่โรงเรียนบ้าง	๓.๑๖	๑.๑๗
ให้พระสังฆาธิการในเขตอำเภอมีส่วนช่วยเหลือค่านักเรียนเงินแก่โรงเรียน	๓.๗๘	๐.๘๒
ให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม	๔.๕๕	๐.๖๔
รวม	๔.๓๘	๐.๘๕

ข้อมูลจากตาราง ๘ แสดงให้เห็นว่า ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในภาคเหนือมีอยู่ในระดับมากที่สุดที่ปรากฏว่าเป็นความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความต้องการให้กรมการศาสนาวิเคราะห์การเงินของโรงเรียน เพื่อจัดสรรงบประมาณทุกด้านเพิ่มขึ้น ให้กรมการศาสนาแจ้งงบประมาณให้รวดเร็ว อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือการศึกษาพระปริยัติธรรม และให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษา ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมด้วย ที่เป็นความต้องการปานกลางคือ ต้องการเข้ารับการอบรมเรื่องการจัดทำงบประมาณ ให้พระภิกษุที่เรียนเสียค่าบำรุงให้แก่โรงเรียน นอกจากนี้เป็นความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง ๕ ค่าสถิติพื้นฐานของความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา ในเขตภาคกลาง

ความต้องการ	\bar{X}	S
การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ	๓.๕๗	๑.๑๗
ให้กรรมการศาสนาปรับปรุงระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ งบประมาณเพื่อให้ทั้งสองตัวยิ่งขึ้น	๔.๑๖	๐.๘๗
ให้กรรมการศาสนาแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว	๔.๕๓	๐.๗๔
ให้กรรมการศาสนาวิเคราะห์การเงินของโรงเรียนเพื่อจัดสรรงบประมาณ ให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น	๔.๕๑	๐.๖๓
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่านิตยภัตครู	๔.๗๔	๐.๗๖
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่านาคาตอบแทนวิทยากร	๔.๗๔	๐.๖๓
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่าครุภัณฑ์	๔.๗๗	๑.๐๕
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่าวัสดุอุปกรณ์	๔.๗๑	๐.๗๕
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่าก่อสร้างและซ่อมแซมสถานที่	๔.๖๖	๐.๘๖
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณสำรองจ่าย	๔.๗๕	๐.๘๑
ให้กรรมการศาสนาแจ้งงบประมาณให้รวดเร็ว	๔.๐๖	๐.๖๖
ให้กรรมการศาสนาอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย	๔.๖๕	๐.๗๕
ให้มีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณร่วมกัน	๔.๓๐	๐.๘๓
ให้กรรมการศาสนากันเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน	๓.๗๖	๐.๕๗
ให้กรรมการศาสนาประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมบริจาคเงินเพื่อ สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๔.๓๕	๐.๗๖
ให้ประชาชนจัดงานประจำปีเพื่อหาเงินบำรุงโรงเรียน	๓.๗๔	๑.๖๕

ตาราง ๕ (ต่อ)

ความต้องการ	₧	₯
ให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นโรงเรียนของมูลนิธิ	๓.๓๐	๐.๘๒
ให้พระภิกษุสามเณรที่เข้ารับการศึกษาเสียค่าบำรุงให้แก่โรงเรียน	๓.๐๖	๐.๘๓
ให้พระสังฆาธิการในเขตอำเภอช่วยเหลือด้านการเงินแก่โรงเรียน	๓.๓๗	๑.๖๕
ให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๔.๖๖	๑.๑๘
รวม	๔.๒๐	๑.๒๖

ข้อมูลจากตาราง ๕ แสดงว่า ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ปรากฏว่าเป็นความต้องการในระดับมากที่สุดได้แก่ ความต้องการให้กรมการศาสนาแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์การเงินของโรงเรียนเพื่อจัดสรรงบประมาณให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น ใ้รัฐเพิ่มงบประมาณกำนันคฤหบดี กำนันวัดสุปัฏนภรณ์ คำนาคาตอแหวนวิทยากร กาศรัฎฐ์ คากอสร้างและซ่อมแซมสถานที่ รวมทั้งงบประมาณสำรองจ่ายและให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาสำหรับความต้องการด้านการเงินที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ให้โรงเรียนพระปริยัติธรรมเป็นโรงเรียนของมูลนิธิ ให้พระภิกษุสามเณรที่เข้ารับการศึกษาเสียค่าบำรุงให้แก่โรงเรียน และให้พระสังฆาธิการในเขตอำเภอช่วยเหลือด้านการเงินแก่โรงเรียน ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นเป็นความต้องการอยู่ในระดับมาก

ตาราง ๑๐ ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ ¹²⁶⁹ ¹²⁷⁰ ¹²⁷¹ ¹²⁷² ¹²⁷³ ¹²⁷⁴ ¹²⁷⁵ ¹²⁷⁶ ¹²⁷⁷ ¹²⁷⁸ ¹²⁷⁹ ¹²⁸⁰ ¹²⁸¹ ¹²⁸² ¹²⁸³ ¹²⁸⁴ ¹²⁸⁵ ¹²⁸⁶ ¹²⁸⁷ ¹²⁸⁸ ¹²⁸⁹ ¹²⁹⁰ ¹²⁹¹ ¹²⁹² ¹²⁹³ ¹²⁹⁴ ¹²⁹⁵ ¹²⁹⁶ ¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ ¹²⁹⁹ ¹³⁰⁰ ¹³⁰¹ ¹³⁰² ¹³⁰³ ¹³⁰⁴ ¹³⁰⁵ ¹³⁰⁶ ¹³⁰⁷ ¹³⁰⁸ ¹³⁰⁹ ¹³¹⁰ ¹³¹¹ ¹³¹² ¹³¹³ ¹³¹⁴ ¹³¹⁵ ¹³¹⁶ ¹³¹⁷ ¹³¹⁸ ¹³¹⁹ ¹³²⁰ ¹³²¹ ¹³²² ¹³²³ ¹³²⁴ ¹³²⁵ ¹³²⁶ ¹³²⁷ ¹³²⁸ ¹³²⁹ ¹³³⁰ ¹³³¹ ¹³³² ¹³³³ ¹³³⁴ ¹³³⁵ ¹³³⁶ ¹³³⁷ ¹³³⁸ ¹³³⁹ ¹³⁴⁰ ¹³⁴¹ ¹³⁴

ตาราง ๑๐ (ต่อ)

ความต้องการ	\bar{X}	S
ให้ประชาชนจัดงานประจำปีเพื่อหาเงินบำรุงโรงเรียน	๓.๘๒	๑.๑๘
ให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนของมูลนิธิ	๓.๘๘	๐.๘๓
ให้พระภิกษุสามเณรที่เข้ารับการศึกษาเสียค่าบำรุงให้แก่โรงเรียน	๓.๐๕	๑.๐๕
ให้พระสังฆาธิการในเขตอำเภอช่วยเหลือค่านักเรียนเงินแก่โรงเรียน	๓.๘๒	๑.๒๖
ให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๔.๘๗	๐.๖๕
รวม	๔.๓๕	๑.๐๗

ข้อมูลจากตาราง ๑๐ แสดงว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการค่านักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ให้กรรมการศาสนา แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์การเงินของโรงเรียนเพื่อจัดสรรงบประมาณให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น ให้รัฐเพิ่มงบประมาณค่านักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าครุภัณฑ์ ค่าก่อสร้างและซ่อมแซมสถานที่ รวมทั้งเงินสำรองจ่ายด้วย ให้กรรมการศาสนาแจ้งงบประมาณให้รวดเร็ว อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย กู้เงินไว้เพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนให้มีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณร่วมกัน และให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ส่วนความต้องการที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ต้องการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ และต้องการให้พระภิกษุสามเณรที่เข้าเรียนเสียค่าบำรุงการศึกษา นอกจากนี้ก็เป็นความต้องการในระดับมากทั้งสิ้น

ตาราง ๑๑ ค่าสถิติพื้นฐานของ ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคใต้

ความต้องการ	\bar{X}	S
การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ	๓.๖๕	๑.๒๖
ให้กรมการศาสนาปรับปรุงระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้งบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องยิ่งขึ้น	๔.๔๘	๐.๖๔
ให้กรมการศาสนาแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว	๔.๕๑	๐.๘๕
ให้กรมการศาสนาวิเคราะห์การเงินของโรงเรียนเพื่อจัดสรรงบประมาณ ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	๔.๕๓	๐.๗๔
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่านิเทศวิทยุ	๔.๕๘	๐.๖๖
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่านิวส์คูปองรถ	๔.๕๖	๐.๗๓
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่าน้ำคูปองแทนวิทยากร	๔.๕๗	๐.๕๔
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่าครูภักดิ์	๔.๕๘	๐.๖๒
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณค่าก่อสร้างและซ่อมแซมสถานที่	๔.๕๘	๐.๗๗
ให้รัฐจัดสรรงบประมาณสำรองจ่าย	๔.๕๗	๐.๘๗
ให้กรมการศาสนาแจ้งงบประมาณให้รวดเร็ว	๔.๕๒	๐.๖๖
ให้กรมการศาสนาอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย	๔.๓๔	๐.๗๘
ให้มีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณร่วมกัน	๔.๔๖	๐.๖๒
ให้กรมการศาสนาถักเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน	๓.๑๐	๐.๕๕
ให้กรมการศาสนาประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมบริจาคเงินเพื่อ สนับสนุนการศึกษารวมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๔.๗๑	๐.๗๔

ตาราง ๑๑ (ต่อ)

ความต้องการ	\bar{x}	S
ให้ประชาชนจัดงานประจำปีเพื่อหาเงินบำรุงโรงเรียน	๓.๐๕	๑.๒๖
ให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนมูลนิธิ	๒.๓๘	๑.๐๘
ให้พระภิกษุสามเณรที่เข้ารับการศึกษาเสียค่าบำรุงให้แก่โรงเรียน	๑.๑๓	๑.๒๖
ให้พระสังฆาธิการในเขตอำเภอช่วยเหลือดำเนินการเงินแก่โรงเรียน	๑.๓๖	๑.๓๕
ให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๔.๗๗	๐.๕๖
รวม	๔.๐๖	๑.๕๓

ข้อมูลจากตาราง ๑๑ แสดงว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคใต้ มีความต้องการค่ากการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าความต้องการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องการให้กรมการศาสนาแจ้งการเปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์การเงินของโรงเรียนเพื่อจัดสรรงบประมาณให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนและแจ้งงบประมาณให้รวดเร็ว ให้รัฐเพิ่มงบประมาณค่านิตยภัตครู ค่านักศึกษา อุปกรณ์ ค่าน้ำค่าตอบแทนวิทยากร ค่านครุภัณฑ์ ค่านค่าก่อสร้างและซ่อมแซมสถานที่ รวมทั้งงบประมาณสำรองจ่ายด้วย และให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียน ส่วนความต้องการที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ให้กรมการศาสนากันเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินและให้ประชาชนจัดงานประจำปีเพื่อหาเงินบำรุงโรงเรียน ส่วนความต้องการในระดับค่อนข้างน้อย ได้แก่ ความต้องการให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนของมูลนิธิ

และไม่ต้องการให้พระภิกษุสามเณรที่เข้ารับการศึกษาเสียค่าบำรุงให้แก่โรงเรียน และให้พระสังฆาธิการในเขตอำเภอช่วยเหลือด้านการเงินแก่โรงเรียน ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น เป็นความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น

ตาราง ๑๒ การศึกษาพื้นฐานของ ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยรวมทั้ง ๔ ภาค

ปัญหาความต้องการ	X	S
ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกส. มัญศึกษา ในเขตภาคใต้	๘.๐๖	๑.๓๕
ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคกลาง	๘.๒๐	๑.๒๒
ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘.๓๕	๑.๐๗
ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ	๘.๓๘	๐.๘๕
รวม	๘.๒๕	๑.๑๒

ข้อมูลจากตาราง ๑๒ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทุกภาคภูมิศาสตร์ มีความต้องการด้านการเงินมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละภาคแล้วพบว่าความต้องการของโรงเรียนในภาคเหนือมีมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ แต่ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมีน้อยมาก

✓ ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบปัญหาค่าการ เงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา โดยจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

สมมติฐาน : ปัญหาค่าการ เงินที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ประสมอยู่แตกต่างกันในแต่ละภาคภูมิศาสตร์

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาค่าการ เงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพื่อจะ
เปรียบเทียบว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันจะประสมปัญหาค่าการ เงินต่างกัน
หรือไม่ โดยใช้ F - test ดังปรากฏในตาราง ๑๓

ตาราง ๑๓ การเปรียบเทียบปัญหาค่าการ เงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ตามภาคภูมิศาสตร์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	๕๑๓.๕๓	๓	๓๐๕.๕๕	๒.๓๕
ภายในกลุ่ม	๑๕๓๓๕.๐๐	๑๒๐	๑๒๗.๘๘	
รวม	๑๖๒๔๘.๕๓	๑๒๐		

ตาราง ๑๓ ค่าที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ $F_{(๓, ๑๒๐)} = ๒.๖๘$

แสดงว่าความตองการค่าการ เงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในภาคเหนือ
ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
คือ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๔ การเปรียบเทียบความต้องการค่านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา โดยจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

สมมติฐาน : ความต้องการค่านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา แตกต่างกันในแต่ละภาคภูมิศาสตร์

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการค่านการเงินของโรงเรียนพระ
ปริยัติธรรม ที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ว่า
แตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้ F - test ดังปรากฏในตาราง ๑๔

ตาราง ๑๔ การเปรียบเทียบความต้องการค่านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ตามภาคภูมิศาสตร์

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	๑๑๑.๘๓	๓	๓๗.๒๘	๐.๓๐
ภายในกลุ่ม	๒๓๗๕.๑๖	๑๒๐	๕๓.๑๖	
รวม	๒๔๘๖.๐๓	๑๒๓		

ตาราง ๑๔ แสดงค่าที่คำนวณได้ $F_{.๐๕} (๓, ๑๒๐) = ๒.๖๔$

มีค่าน้อยกว่า แสดงว่าปัญหาทางค่านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญ คือไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (เพิ่มเติม) จากแบบสอบถามชนิดปลายเปิด โดยจัดเรียงตามลำดับความถี่ เสนอโดยรวม และแยกเสนอ ตามภาคภูมิศาสตร์ของโรงเรียน

ตาราง ๑๕ ความถี่และร้อยละของความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา รวมทุกภาค

ข้อเสนอแนะและความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
ให้รัฐจัดทำหนังสือและคู่มือการจัดทำงบประมาณให้โรงเรียน	๕๓	๓๒.๗๑
การจัดทำคู่มือและแบบเรียน	๒๖	๑๖.๐๘
ส่งวิทยากรจากส่วนกลางเพื่อนิเทศการสอน	๒๐	๑๒.๓๘
จัดสรรครูที่มีความสามารถให้แก่โรงเรียน	๑๘	๑๑.๗๒
จัดทำข่าวสารทางวิชาการ	๑๕	๖.๗๘
ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจการศึกษาของโรงเรียน	๘	๕.๕๕
จัดอบรมครูเฉพาะวิชา	๖	๓.๗๐
รัฐควรสนใจการศึกษาประเภทนี้ให้มากขึ้น	๕	๓.๐๘
การจัดสรรงบประมาณค่าน้ำห้องสมุด	๔	๒.๕๖
ควรยกระดับการศึกษาประเภทนี้ให้สูงขึ้น	๓	๑.๘๕
อำนวยความสะดวกแก่การติดต่อสื่อสาร	๒	๑.๒๓
จัดตั้งมูลนิธิเพื่อสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียน	๒	๑.๒๓
หาวิธีการส่งเสริมให้พระสงฆ์ที่มีเงินช่วยสนับสนุนด้านการศึกษา	๒	๑.๒๓

ตาราง ๑๕ แสดงว่า ความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยรวมมากที่สุด คือ ต้องการให้รัฐจัดทำหนังสือและคู่มือการจัดทำงบประมาณให้โรงเรียน ร้อยละ ๓๒.๗๑ การจัดทำคู่มือและแบบเรียน ร้อยละ ๑๖.๐๘ ส่งวิทยากรจากส่วนกลางเพื่อนิเทศการสอน ร้อยละ ๑๒.๓๘ จัดสรรครูที่มีความสามารถให้แก่โรงเรียน ร้อยละ ๑๑.๗๒

ตาราง ๑๖ ความถี่และร้อยละของความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ

ข้อเสนอแนะและความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
ให้รัฐจัดทำคู่มือการทำงานงบประมาณและระเบียบต่าง ๆ แจกโรงเรียน	๑๘	๕๘.๕๘
จัดอบรมครูเฉพาะวิชา	๖	๑๕.๑๘
จัดสรรครูที่มีความสามารถให้แก่โรงเรียน	๔	๑๒.๑๒
ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำคู่มือการสอนให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๒	๖.๐๖
ให้กระทรวงศึกษาธิการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงการศึกษา ของโรงเรียน	๒	๖.๐๖
ให้กรมการศาสนาได้จัดวิทยากรจากส่วนกลางไปพูดบ่อย ๆ	๑	๓.๐๓

ตาราง ๑๖ แสดงว่า ความต้องการที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ ต้องการมากที่สุดคือ ให้รัฐจัดทำคู่มือการทำงานงบประมาณและรวบรวมระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแจกโรงเรียน ร้อยละ ๕๘.๕๘ จัดอบรมครูเฉพาะวิชา ร้อยละ ๑๕.๑๘ จัดสรรครูที่มีความสามารถให้แก่โรงเรียน ร้อยละ ๑๒.๑๒ .

ตาราง ๑๓ ความถี่และร้อยละของความถี่ความต้องการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา ในเขตภาคกลาง

ข้อเสนอแนะและความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
กรมการศาสนาควรจัดทำคู่มือการหางบประมาณให้โรงเรียน	๑๔	๔๕.๑๖
ต้องการวารสารข่าวทางวิชาการ	๖	๑๘.๓๕
จัดเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถออกนิเทศการสอน	๔	๑๒.๕๐
จัดสรรงบประมาณค้ำหนุนสมุคให้แก่โรงเรียน	๔	๑๒.๕๐
กรมการศาสนาควรรอำนวยการอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารให้มากขึ้น	๒	๖.๒๕
กรมการศาสนาควรหาวิธีการให้พระสงฆ์ที่มีเงินช่วยสนับสนุนการศึกษา	๑	๓.๑๒

ตาราง ๑๓ แสดงว่า ความต้องการที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา ในเขตภาคกลาง ต้องการมากที่สุดคือ ต้องการคู่มือในการหางบประมาณ
ร้อยละ ๔๕.๑๖ ต้องการวารสารข่าวทางวิชาการ ร้อยละ ๑๘.๓๕ จัดเจ้าหน้าที่ที่มี
ความสามารถออกนิเทศการสอน ร้อยละ ๑๒.๕๐ และจัดสรรงบประมาณค้ำหนุนสมุคให้
แก่โรงเรียน ร้อยละ ๑๒.๕๐

ตาราง ๑๘ ความถี่และร้อยละของความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อเสนอแนะและความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
ต้องการแบบเรียน และคู่มือครู	๒๘	๓๗.๕๐
จัดสรรครูที่มีความสามารถให้โรงเรียน	๑๕	๒๓.๘๓
ให้กรมการศาสนาจัดทำคู่มือการทำงานประมาณแจกโรงเรียน	๑๐	๑๕.๖๒
จัดให้มีการนิเทศติดตามผล	๕	๗.๘๑
ต้องการข่าวสารและเอกสารทางวิชาการ	๕	๗.๘๑
รัฐควรยกระดับการศึกษาประเภทนี้ให้สูงขึ้น	๓	๔.๖๘
กรมการศาสนาควรจัดส่งวิทยากรที่มีความสามารถออกไปเป็นครั้งคราว	๒	๓.๑๒

ตาราง ๑๘ แสดงว่า ความต้องการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องการมากที่สุดคือ ต้องการแบบเรียน
และคู่มือครู ร้อยละ ๓๗.๕๐ ให้จัดสรรครูที่มีความสามารถให้โรงเรียน ร้อยละ ๒๓.๘๓
ให้กรมการศาสนาจัดทำคู่มือการทำงานประมาณแจกโรงเรียน ร้อยละ ๑๕.๖๒ จัดให้มี
การนิเทศติดตามผล ร้อยละ ๗.๘๑

ตาราง ๑๕ ความถี่และร้อยละของความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคใต้

ข้อเสนอแนะและความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
คู่มือและระเบียบการต่าง ๆ ในการจัดหางบประมาณ	๑๑	๓๕.๔๘
ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าใจ	๗	๒๒.๕๘
รัฐควรสนใจการศึกษาประเภทนี้ให้มากขึ้น	๕	๑๖.๑๒
จัดให้มีการนิเทศติดตามผลจากส่วนกลาง	๓	๙.๖๗
จัดตั้งมูลนิธิสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม	๒	๖.๑๕

ตาราง ๑๕ แสดงว่า ความต้องการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ในเขตภาคใต้ ต้องการมากที่สุดคือ ต้องการคู่มือ และระเบียบการ
ต่าง ๆ ในการจัดหางบประมาณ ร้อยละ ๓๕.๔๘ ต้องการให้รัฐประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน
เห็นความสำคัญ และเข้าใจการจัดการศึกษาประเภทนี้ ร้อยละ ๒๒.๕๘ และรัฐควรสนใจ
การศึกษาประเภทนี้ให้มากขึ้น ร้อยละ ๑๖.๑๒

สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และเมื่อจำแนกโรงเรียนตามเขตที่ตั้งในแต่ละภาคภูมิศาสตร์แล้ว มีปัญหาและมีความต้องการด้านการเงินแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำข้อมูลเสนอมหาเถรสมาคม และกรมการศาสนาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการขอตั้งและจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนประเภทนี้ได้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ พระภิกษุเป็นผู้จัดการหรือเจ้าสำนักเรียนและครูใหญ่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ๒๕ โรงเรียน จำนวน ๑๒๕ คน (ภาคเหนือ ๒๕ คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕๐ คน ภาคใต้ ๑๔ คน และภาคกลาง ๓๑ คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามวัถุระดับปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แบ่งเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์ได้ ๑๒๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๖ ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติคำนวณหาค่าต่าง ๆ ดังนี้

๑. หากหาสถิติพื้นฐาน คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๒. หากหา F - test เพื่อทดสอบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์
๓. หากหาความถี่ในการจัดลำดับ ความต้องการจากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการศึกษาข้อมูล

๑. การศึกษาปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ปรากฏว่า
 - ๑.๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั่วประเทศประสบปัญหาทางการเงินอยู่มาก โดยเฉพาะโรงเรียนในภาคใต้และภาคกลาง ส่วนโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ มีปัญหาการเงินอยู่ในระดับปานกลาง
 - ๑.๒ เมื่อศึกษาปัญหาของโรงเรียนเป็นรายภาคพบว่า
 - ๑.๒.๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในภาคเหนือมีปัญหาการเงินในเรื่องของการขอและการใช้งบประมาณ การการเงินที่โรงเรียนประสบอยู่ เงินสำรองจ่ายยามฉุกเฉิน และความช่วยเหลือจากประชาชนและพระสังฆาธิการในเขตอำเภอ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ เป็นปัญหาระดับปานกลาง

๑.๒.๒ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคกลาง มีปัญหามากเกือบทุกรายการ โดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณเพื่อจัดการศึกษา และภาระการเงินที่โรงเรียนประสบอยู่ ส่วนที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณงบประมาณสำหรับค่านิคมัตถครู และเงินบำรุงการศึกษา เป็นปัญหาในระดับปานกลาง

๑.๒.๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออก เชียงเหนือ มีปัญหาการเงินมากเกือบทุกรายการ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการการเงินเงินสำรองจ่ายฉุกเฉิน งบประมาณเพื่อการศึกษา ส่วนเรื่องเกี่ยวกับการขอและภาระใช้งบประมาณ การเข้าใจกับระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และความช่วยเหลือจากเจ้าสังกัด เมื่อมีปัญหาเร่งด่วน โรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลาง

๑.๒.๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคใต้ มีปัญหาการเงินมากโดยเฉพาะในเรื่อง ภาระการเงินของโรงเรียน เงินสำรองจ่ายเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน การชี้แจงความต้องการการเงินกับเจ้าหน้าที่ และความช่วยเหลือของพระสังฆาธิการ มีปัญหามากที่สุด ส่วนเรื่องความเข้าใจ ความสะดวก การใช้ข้อมูล ความรวดเร็วในการแจ้งยอดงบประมาณและความรวดเร็วในการเบิกจ่าย โรงเรียนมีปัญหาในระดับปานกลางในเรื่องการใช้แบบฟอร์มมีปัญหาน้อย ส่วนอื่น ๆ โรงเรียนมีปัญหา

๒. การศึกษาความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปรากฏว่า

๒.๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั่วประเทศมีความต้องการด้านการเงินมากใกล้เคียงกันเกือบทุกด้าน เมื่อจัดลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า โรงเรียนในภาคเหนือมีความต้องการด้านการเงินมากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาได้แก่โรงเรียนในภาคตะวันออก เชียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ตามลำดับ

๒.๒ เมื่อศึกษาความต้องการของโรงเรียนเป็นรายภาค พบว่า

๒.๒.๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคเหนือ มีความต้องการให้รัฐจัดสรรงบประมาณทุกด้านให้มากขึ้น และเป็นธรรมเนียมอีกทั้งต้องการให้กรมการศาสนาช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมบริจาค และคณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้มากขึ้นด้วย

๒.๒.๒ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคกลาง มีความต้องการให้รัฐจัดสรรงบประมาณทุกด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น และต้องการให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนโรงเรียน และต้องการให้กรมการศาสนาแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของโรงเรียน เพื่อจัดสรรให้เกิดความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น เช่นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้สนับสนุนการเงินของโรงเรียนให้มากขึ้น

๒.๒.๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเจียงเหนือ มีความต้องการให้คณะสงฆ์แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียน ให้กรมการศาสนาจัดประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับงบประมาณและอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย แจ้งยอดงบประมาณให้รวดเร็ว และจัดสรรงบประมาณต่าง ๆ ให้เป็นธรรมและมากยิ่งขึ้น

๒.๒.๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคใต้ มีความต้องการให้รัฐจัดสรรงบประมาณทุกด้านเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะค่าก่อสร้างและซ่อมแซมสถานที่ บ้านครูพักพิง บ้านนิคมภักตฐุ และบ้านตอบแทนวิทยากร และต้องการให้กรมการศาสนาศึกษาวิเคราะห์การเงินของโรงเรียนเพื่อจัดสรรเงินให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังต้องการให้แบ่งเงินศาสนสมบัติกลางมาสนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม และให้กรมการศาสนาช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนช่วยสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

๓. เปรียบเทียบปัญหาทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา โดยจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ ผลปรากฏว่า

ปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเจียงเหนือและภาคใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔. เปรียบเทียบความต้องการค่านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา โดยจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ ผลปรากฏว่า

ความต้องการค่านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาใน
ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕. ขอเสนอแนะความต้องการค่านการเงินเพิ่มเติมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา โดยจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ ผลปรากฏว่า

๕.๑ ขอเสนอแนะความต้องการค่านการเงินเพิ่มเติม ที่โรงเรียนพระ
ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง ๔ ภาค ได้เสนอเหมือนกันคือ ใ้กรมการศาสนาจัดทำ
หนังสือและคู่มือการจัดทำงบประมาณ และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแก่โรงเรียน

ขอเสนอแนะโดยรวมทุกภาคที่มีความสูงสุดมีดังนี้

ใ้รัฐจัดทำหนังสือและคู่มือการจัดทำงบประมาณใ้โรงเรียน

ร้อยละ ๓๒.๗๑

การจัดทำคู่มือและแบบเรียน ร้อยละ ๑๖.๐๘

ส่งวิทยากรจากส่วนกลางเพื่อบริการการสอน ร้อยละ ๑๖.๓๘

จัดสรรครุฑความสามารถใ้แก่โรงเรียน ร้อยละ ๑๑.๗๖

๕.๒ ส่วนขอเสนอแนะแยกเป็นรายภาค ดังนี้

๒.๕.๑ ภาคเหนือ

ใ้รัฐจัดทำหนังสือคู่มือการทำงบประมาณและระเบียบต่าง ๆ

แก่โรงเรียน ร้อยละ ๕๘.๕๘

จัดอบรมครูเฉพาะวิชา ร้อยละ ๑๘.๑๘

จัดสรรครุฑความสามารถใ้แก่โรงเรียน ร้อยละ ๑๖.๑๖

๕.๒.๒ ภาคกลาง

กรมการศาสนาจัดทำคู่มือการทำงานประมาณให้แก่

โรงเรียน ร้อยละ ๔๕.๑๖

กองการวารสารข่าวทางวิชาการ ร้อยละ ๑๕.๓๕

จัดเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถออกนิเทศการสอน ร้อยละ ๑๒.๕๐

จัดสรรงบประมาณค่าน้ำดื่มให้แก่โรงเรียน ร้อยละ ๑๒.๕๐

๕.๒.๓ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กองการแบบเรียนและคู่มือครู ร้อยละ ๓๗.๕๐

จัดสรรครูที่มีความสามารถให้โรงเรียน ร้อยละ ๒๓.๔๓

ให้กรมการศาสนาจัดทำคู่มือการทำงานประมาณแจกโรงเรียน

ร้อยละ ๑๕.๖๖

๕.๒.๔ ภาคใต้

คู่มือและระเบียบต่าง ๆ ในการจัดทำงบประมาณ ร้อยละ ๓๕.๔๔

ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าใจ

ร้อยละ ๒๖.๕๕

รัฐคารสนใจการศึกษาประเภทนี้ให้มากขึ้น ร้อยละ ๑๖.๑๒

อภิปรายผล

๑. จากผลการศึกษาปัญหาทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่าโดยรวมทุกภาคภูมิศาสตร์ โรงเรียนประสบปัญหาด้านการเงินไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรมเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะสงฆ์ เพื่อให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรผู้คอยโอกาสทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นประโยชน์ต่อศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง การจัดการศึกษาประเภทนี้เป็นการจัดแบบให้เปล่า โดยพิจารณาจากวัดที่พอจะหาความร่วมมือช่วยเหลือได้ และพอมีจำนวนบุคลากร

และความต้องการของท้องถิ่น โรงเรียนเหล่านี้ไม่เก็บค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนได้มาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ซึ่งจัดสรรให้แก่โรงเรียนเฉลี่ยแล้วเป็นเงิน ๗๘.๕๓ บาท ต่อหัวต่อปี ซึ่งน้อยกว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวที่รัฐลงทุนให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งเป็นเงิน ๒,๓๘๗ บาท ต่อหัวต่อปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๒๕ : ๑๕) หากเปรียบเทียบแล้วจะเห็นได้ว่าน้อยกว่าถึง ๓๐.๕ เท่า เงินงบประมาณที่รัฐจัดให้ จึงไม่ได้ช่วยอะไรมากนัก

นอกจากเงินอุดหนุนของรัฐซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยแล้ว โรงเรียนจำเป็นต้องหาเงินจาก ผู้มีจิตศรัทธาบริจาค เพื่อตั้งเป็น บุญนิธิ หรือมูลนิธิ ของโรงเรียนเพื่อนำดอกผลมาอุดหนุนส่งเสริมการศึกษา เงินจำนวนนี้ก็ได้รับผลกระทบจากสภาวะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ เงินเฟ้อ เงินสกดหมุนเวียนในธุรกิจ เอกชนขาดมือ เป็นเหตุให้ความช่วยเหลือของประชาชนมีน้อยลง จึงมีผลกระทบต่อสถาบันทางศาสนาเป็นอันมาก (รายงานเศรษฐกิจ ๒๕๒๔ : ๑)

ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ จำเป็นต้องมีกิจกรรมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โรงเรียนมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินเพื่อค่าน้ำไฟเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังปรากฏว่าประชากรที่ถือโอกาสทางการศึกษาเข้ารับบริการ จากการศึกษาประเภทนี้สูงขึ้นทุกปี ฉะนั้นความต้องการทางด้านงบประมาณและค่าใช้จ่ายย่อมสูงขึ้นไปอีก (พระราชวามูณี ๒๕๑๔ : ๑๒๔ - ๑๒๕)

ค่าใช้จ่ายของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ส่วนใหญ่จะใช้จ่ายไปในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษา เครื่องใช้สอยทั่วไป เงินเดือนและค่าตอบแทนอาจารย์ที่เป็นฆราวาส (ซึ่งอาจทำการสอนให้คาถาศรีบทา อาจจะไม่รับเงินค่าสอนหรือรับในอัตราต่ำกว่าปกติ) ส่วนครู อาจารย์ที่เป็นบรรพชิต แม้จะไม่จ่ายเป็นเงินเดือนแต่ทางโรงเรียนต้องจัดนิยภัตถวาย ประมาณรูปละ ๒๐๐ - ๔๐๐ บาท ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ก็เพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้เข้าเรียน ตามการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและค่าครองชีพที่สูงขึ้น

จากปัญหาดังกล่าวแล้วข้างต้น จะเห็นว่าโรงเรียนต้องกินร่นและเผชิญหน้าและภาระทางการเงินอยู่ในระดับมาก และย่อมมีความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน เพื่อให้การดำเนินงานในโรงเรียนเป็นไปได้โดยราบรื่นได้ผลดี

๒. จากผลการศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยศึกษาเป็นภาคภูมิศาสตร์ พบประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การนำมาอภิปราย ดังนี้ คือ

๒.๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ทุกภาคมีปัญหาและความต้องการไม่แตกต่างกัน เพราะโรงเรียนในทกภาค ต่างก็ขาดแคลนเช่นเดียวกัน ประกอบกับการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นการศึกษแบบให้เปล่า ที่โรงเรียนยอมรับการจัดสรรงบประมาณจากกรมการศาสนา แต่ถาพิจารณาจากค่าเฉลี่ยจะพบว่า ปัญหาทางการเงินของภาคใต้มีมากกว่าภาคอื่น ๆ เล็ก ๆ น้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ในภาคใต้นับถือศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด ถึงร้อยละ ๕๖ และประมาณร้อยละ ๘๖ นับถือศาสนาพุทธ จากการสำรวจพบว่าภาคใต้มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเพียง ๑๐ โรงเรียน จากจำนวนวัดทั้งสิ้น ๑๕๗๗ วัด ในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมา สถานการณ์ทางการเมืองและการปกครองทางภาคใต้อยู่ในสภาพที่ไม่น่าไว้วางใจ ทั้งยังเป็นระยะที่เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ ทำให้การประกอบอาชีพของประชาชนเดือดร้อนกว่าปกติ นอกจากนี้ยังปรากฏว่ามีภัยธรรมชาติซ้ำเติมอยู่เสมอ ทำให้ประชาชนประสบความยากลำบากมากเป็นทวีคูณ จึงสนใจที่จะให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนน้อยกว่าภาคอื่น ๆ (กรมการศาสนา ๒๕๒๒ : ๒๔) การที่มีภัยธรรมชาติเกิดขึ้น เช่น อุทกภัย และวาตภัย ทำให้โรงเรียนพระปริยัติธรรมมีภาระทางการเงินและค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน โดยโรงเรียนไม่มีโอกาสได้ชี้แจงความต้องการกับกรมการศาสนา ทำให้ต้องรับภาระเกี่ยวกับการเงินมากกว่าคนอื่น

๒.๒ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยรวมทุกภาคภูมิศาสตร์ พบว่าโรงเรียนมีความต้องการไม่แตกต่างกันโดยเฉพาะภาคเหนือมีความต้องการมากกว่าภาคอื่น เล็กน้อย ทั้งนี้เพราะว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในภาคเหนือ มีแนวโน้มการขยายตัวมากกว่าทุกภาค ปี ๒๕๒๒ ภาคเหนือมีโรงเรียนเปิดเพิ่มอีก ๕ โรงเรียน ขณะที่ภาคกลางและภาคใต้

ทองคำมเล็กกิจการไป (กรมการศาสนา ๒๕๒๕ : ๒) นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนประเภทนี้จะมีสามแฉกมากกว่าพระภิกษุในอัตราส่วน ๓ : ๑ จึงทำให้ทองเตรียมขยายการศึกษาของพระสงฆ์ในค่านี้น่ามากขึ้น (รายงานกรมการศาสนา ๒๕๒๓ : ๒๘ - ๒๙)

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ส่วนมากมีความต้องการให้รัฐจัดสรรงบประมาณ ค่านิตยภัตครู ค่าครุภัณฑ์ และเงินสำรองจ่ายมากกว่าเคยได้รับอยู่อย่างน้อยให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่โรงเรียนได้จ่ายไป ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่างบประมาณที่ได้รับทุกปีมีประมาณน้อยมาก ประมาณ ๓๘.๕๓ บาทต่อหัวต่อปี คั้งที่ถูกล่ามแล้ว ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้วัดโบสามารถจัดหาเงินมาช่วยเสริมได้อย่างเพียงพอ ทำให้วัดต้องรับภาระทางการเงินมาก เช่นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปี ๒๕๒๑ ค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตนักเรียนเท่ากับ ๘๐๐ บาท ต่อคนต่อปี (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๒๒ : ๘๑ - ๘๒) จึงทำให้โรงเรียนแสดงความต้องการการเงินให้เห็นชัดเจน สอดคล้องกับทุกภาคด้วย

๓. จากผลการวิเคราะห์ขอเสนอแนะและความต้องการเพิ่มเติม พบว่าความต้องการสูงสุดของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ต้องการให้กรมการศาสนาจัดทำคู่มือการทำงานงบประมาณและระเบียบที่เกี่ยวข้องแก่โรงเรียน ควรจะเนื่องมาจากความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณยังไม่ลึกซึ้งพอ และอาจจะต้องการคู่มือเพื่อเจ้าหน้าที่คนหนึ่งคนใดทำได้โดยไม่ต้องรอบรู้ภาษาหรือ หรือเสี่ยงต่อความผิดพลาด อันจะก่อให้เกิดความยุ่งยากในภายหลัง แต่โรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องการแบบเรียนและคู่มือครู ทั้งนี้เพราะว่า จำนวนพระภิกษุสามเณรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมากกว่าทุกภาค และวัดส่วนใหญ่อยู่ในชนบทที่ห่างไกลเพียงทุรกันดาร ขาดห้องสมุด การค้นคว้าทางวิชาการของครูผู้สอนจึงทำให้ลำบาก ความต้องการค่านิตยภัตครู แบบเรียนจึงมีสูงกว่าทุกภาค

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. สำหรับกรมการศาสนา

๑.๑ ให้มีการทบทวนการจัดสรรงบประมาณแก่โรงเรียนประเภทนี้เสียใหม่ โดยให้มีการศึกษาวิเคราะห์รายรับรายจ่ายด้านต่าง ๆ อย่างละเอียด เพื่อจะได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาวของโรงเรียนประเภทนี้ได้ และจะได้จัดวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องตรงกับสภาพเป็นจริงมากขึ้น และเป็นความช่วยเหลือเบาะทางทางการเงินให้แก่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้มากขึ้น

๑.๒ ควรจัดสรรงบประมาณมีต่อไปให้แก่โรงเรียนเหล่านี้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะงบประมาณในหมวดอื่น ๆ เช่น หมวดค่าวัสดุ หมวดครุภัณฑ์ งบกลาง และหมวดอื่น ๆ เพราะเป็นความต้องการของโรงเรียนตรงกันทุกภาค และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและส่งเสริมขวัญของผู้บริหาร และครูให้สูงขึ้นด้วย

๑.๓ ควรรับหน้าที่ในการนำเสนอหาเดบิตมาคม เพื่อขอใช้เงินศาสนสมบัติ กลางไปช่วยเหลือการจัดการศึกษาของโรงเรียนประเภทนี้ และนอกจากนี้ยังควรทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้พุทธศาสนิกชนได้เข้าใจถึงการจัดการศึกษาประเภทนี้ จะได้ช่วยกันสนับสนุนบริจาคทรัพย์สินสิ่งของและความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้น

๑.๔ ควรมีการทบทวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ การขอ การใช้งบประมาณแก่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และควรมีการทบทวนปัญหาและความยุ่งยากต่าง ๆ ของการจัดทำงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น

๑.๕ ควรมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการทางการเงินของโรงเรียน โดยอาจจะจัดประชุมเป็นภาค ๆ ละ ๒ ครั้งต่อปี เพื่อรับทราบปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อระดมกำลังช่วยแก้ปัญหาซึ่งกันและกันหรือเพื่อนำเสนอผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาแก้ไขต่อไป

๑.๖ ควรพิจารณาความต้องการของโรงเรียนที่ได้รวบรวมไว้ในวิจัยนี้ และหาหนทางช่วยเหลือทำความเข้าใจกับผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะในเรื่องการทำคู่มือการทำงานประมาณ การจัดหาคู่มือและแบบเรียน การส่งวิทยากรจากส่วนกลางไปช่วยนิเทศการสอน รวมทั้งการจัดสรรครูที่มีความสามารถให้แก่โรงเรียน

๑.๗ ควรพัฒนาการศึกษาประเภทนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และพยายามให้การศึกษาระดับนี้มีผลไปสู่การพัฒนาชุมชน เพื่อชุมชนได้รับประโยชน์และเห็นประโยชน์ของการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น ทำให้เกิดศรัทธาที่จะช่วยเหลือโรงเรียนให้มากขึ้น เป็นการผ่อนคลายภาระของรัฐลงได้บ้าง

๑.๘ ผู้บริหารระดับสูงของกรมการศาสนา ควรออกเยี่ยมโรงเรียนหรือปรึกษาหารือในการประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรับทราบปัญหาและความต้องการจากผู้นปฏิบัติงานโดยตรง และเพื่อให้เห็นสภาพเป็นจริงทำให้เข้าใจปัญหามากขึ้น เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาประเภทนี้

๑.๙ ควรให้อบรมครู อาจารย์ เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรใหม่ การเรียนการสอน การสร้างสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีสอนใหม่ ๆ เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น

๑.๑๐ ควรจัดให้มีเอกสารเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ เป็นประจำ เดือนละครั้งหรือทุกสองเดือน เพื่อโรงเรียนจะได้รับทราบข่าวคราวโดยไม่ขาดตอน

๑.๑๑ ควรมีการไปทัศนศึกษาดูงานของโรงเรียนตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสนใจและเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของโรงเรียนในระดับเดียวกัน

๒. สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

๒.๑ ควรศึกษาและรวบรวมปัญหาในการปฏิบัติงานและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเสนอต่อเจ้าหน้าที่ที่มานิเทศเป็นการแจ้งให้ทราบสภาพและภาระของโรงเรียนในสังกัดรับทราบปัญหาโดยทันที

๒.๒ ควรเร่งช่วยตนเองให้มากขึ้นโดย

๒.๒.๑ ตั้งคณะกรรมการหาเงินจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค

๒.๒.๒ ขอความร่วมมือจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องถิ่น ในด้านเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน หนังสือเรียน อาจารย์ผู้สอน อาจารย์การแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือด้วยการส่งพระสงฆ์ไปช่วยสอนวิชาจริยธรรม เป็นต้น โดยวิธีนี้โรงเรียนสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก

๒.๒.๓ ขอความช่วยเหลือจากวิทยาลัยครู หรือมหาวิทยาลัย ขอรับบริจาคอุปกรณ์การสอน ชุดการเรียน ที่นิสิตนักศึกษาผลิตขึ้น และขอให้อาจารย์ช่วยสาธิตและนิเทศให้ด้วย

๓. ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

๓.๑ ควรวิจัยค่าใช้จ่ายรายค่านของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาทุก ๆ ภาค

๓.๒ ควรวิจัยภาระหนี้สินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๓.๓ ควรวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๓.๔ ควรวิจัยรูปแบบความช่วยเหลือของชุมชนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนอย่างใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศาสนา, กรม กองแผนงาน รายงานเรื่องการศึกษาของคณะสงฆ์ไทย เอกสาร
โรเนียวเย็บเล่ม ๒๕๑๖, ๑๘๕ หน้า

การศาสนา, กรม รายงานการศึกษาและวัฒนธรรมประจำปี ๒๕๒๑ โรงพิมพ์การ
ศาสนา ๒๕๒๒, ๓๓๕ หน้า

———— รายงานการศึกษาประจำปี ๒๕๒๒ โรงพิมพ์การศึกษา ๒๕๒๓, ๓๖๐ หน้า

———— รายงานการศึกษาประจำปี ๒๕๒๓ โรงพิมพ์การศึกษา ๒๕๒๓, ๓๓๐ หน้า

———— รายงานการศึกษาประจำปี ๒๕๒๔ โรงพิมพ์การศึกษา ๒๕๒๕, ๓๕๒ หน้า

———— รายงานการศึกษาประจำปี ๒๕๒๕ โฉกสารโรเนียวเย็บเล่ม ๒๕๒๕, ๓๕๒ หน้า

การศาสนา, กรม กองศาสนศึกษา เอกสารสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาเรื่องการศึกษาของคณะสงฆ์ เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม ๒๕๒๑, ๓๗๐ หน้า

การศาสนา, กรม สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม หนังสือแถลงการณ์คณะสงฆ์
เล่ม ๖๐ โรงพิมพ์การศึกษา ๒๕๑๕, ๕๐ หน้า

การศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย เอกสารโรเนียว ๒๕๒๕, ๑๕

จางงัก สายโสภณ บทบาทของรัฐสภาในกระบวนการงบประมาณ สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์ ๒๕๑๖, ๑๓๔ หน้า

ชาย โพธิ์สีดา มหาวิทยาลัยสงฆ์ในสังคมไทย สหประชาพาณิชย์ ๒๕๒๒, ๑๕๕ หน้า

ชวาล แพ้ทนกุล และคนอื่น ๆ สถานภาพทางการเงินของโรงเรียนราษฎร์ประเภท

ในส่วนกลาง สำนักทดสอบคณะวิชาวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
๒๕๑๐, ๑๓๔ หน้า

ทรงวิทย์ แก้วศรี ผู้รวบรวม อนุสรณ์ครบรอบ ๕๐ ปี แห่งการสถาปนา ๔ พฤศจิกายน

๒๕๒๗ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๒๗, ๑๑๗ หน้า

ประยุทธ์ ปยุตโต, มหา "การศึกษาของคณะสงฆ์ไทย" พุทธจักร ๔-๑๑ มิถุนายน ๒๕๑๕

- ประทีป เอี่ยมศิริ สถานการณ์ทางการเงินของโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๒๓, ๖๖ หน้า
- ถวน ช่างยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช ๒๕๒๓, ๒๔๕ หน้า
- วารวิทย์ วตินสรการ การศึกษาของไทย โรงพิมพ์มิตรสยาม ๒๕๑๖, ๔๑๘ หน้า
- วิชากร, กรม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔ อมรินทร์การพิมพ์ ๒๕๒๓, ๓๗๕ หน้า
- วรมณี พระราช ปรัชญาการศึกษาของไทย โรงพิมพ์วรพากย์พินิจ ๒๕๑๘, ๓๖๗ หน้า
- ศึกษาธิการ กระทรวง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๘ โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๑๘, ๖๔ หน้า
- อัมพร วิจิตรพันธ์ และอัญชลี คอคงคำ เศรษฐศาสตร์การศึกษาและกรวางแผนกำลังคน
หอรัตนชัยการพิมพ์ ๒๕๒๔, ๑๕๖ หน้า

Best, John W. Research in Education. 2nd. ed., New Jersey, Prentice Hall Inc., 1970. 399 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 3rd. ed., Mc Graw - Hill Book Co., 1976. 529 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

กองศาสนศึกษา กรมการศาสนา

นมัสการ

ด้วยกระผม นายมานพ พลไพรินทร์ เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา ฝ่าย
 ปรียัติศึกษา กองศาสนศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อประกอบการเขียนปริญญาณิพนธ์ เรื่อง
 ปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
 ทั่วประเทศ โดยตั้งจุดมุ่งหมายในการวิจัยไว้สองประการ คือ

๑. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนโดยส่วนรวม
 และจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้จัดการหรือเจ้าสำนักเรียน และครูใหญ่
 ที่มีต่อปัญหาและความต้องการด้านการเงินของโรงเรียน ตามภาคภูมิศาสตร์

ซึ่งกระผมคิดว่าจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงส่งเสริมโรงเรียน
 พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต่อไป

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากพระคุณเจ้า โปรดช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้
 กระผมหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี และขอขอบคุณในความกรุณาไว้ ณ
 โอกาสนี้ด้วย

มานพ พลไพรินทร์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกบริหารการศึกษ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ ขอมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับปัญหาด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ตอนที่ ๓ เกี่ยวกับความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา

ตอนที่ ๔ เปิดโอกาสใหม่ตอบได้เสนอแนะความต้องการเพิ่มเติม

วิธีตอบแบบสอบถาม ตอนที่ ๑, ๒ และ ๓

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงส่งเสริมและอุดหนุนโรงเรียนของท่าน โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ อาจทำเครื่องหมายใดมากกว่า ๑ ข้อ

วิธีตอบแบบสอบถาม ตอนที่ ๔

ท่านมีความต้องการที่นอกเหนือจากข้างบนนี้ โปรดระบุไว้ข้างล่างนี้

ตอนที่ ๑ ขอมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

๑. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

เจ้าสำนักเรียน

ผู้จัดการโรงเรียน

ครูใหญ่

๒. ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง (ประสบการณ์)

ต่ำกว่า ๕ ปี

สูงกว่า ๕ ปี

๓. สถานที่ตั้งโรงเรียนของท่าน อยู่ในภาคใด

ภาคใต้

ภาคกลาง

ภาคเหนือ

ภาคอีสาน

ภาคตะวันออก

๘. เงินรายรับที่นำมาใช้ในการดำเนินการโรงเรียนได้มาจากแหล่งใดบ้าง

- กรมศาสนา
- เงินบริจาคเป็นครั้งคราวจากเอกชน
- เงินรายได้ของวัด (ทรัพย์สิน)
- มุลนิธิของวัด
- มุลนิธิอื่น ๆ
- ศาสนสถานกลาง
- อื่น ๆ โปรดระบุ
-
-

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาทางการเงินของโรงเรียนพร ประโยชน์ธรรม
แผนกสามัญศึกษา

ข้อที่	ปัญหา	ระดับน้ำหนัก					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย	
๑.	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดทำงบประมาณ						
๒.	ปัญหาในการของบประมาณ จากรัฐ						
๓.	ความรู้สึกว่าการใช้งบประมาณ ของรัฐมีขั้นตอนยุ่งยาก						

ข้อที่	ปัญหา	ระดับน้ำหนัก					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย	
๘.	ความรู้ดีกวาระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้เงินงบประมาณเมื่อรายละเอียดปลีกย่อยทำให้เกิดความคลาคลำ						
๙.	แบบฟอร์มต่าง ๆ มีความชัดเจนสะดวกแก่การนำไปใช้						
๑๐.	ขั้นตอนในการของบประมาณมีความยุ่งยาก						
๑๑.	คู่มือการใช้งบประมาณให้ความสะดวกแก่ผู้บริหาร						
๑๒.	โรงเรียนได้รับงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาเพียงใด						
๑๓.	การจัดงบประมาณของรัฐเพื่อการศึกษาของสงฆ์มีความยุติธรรมเพียงใด						
๑๔.	โรงเรียนประสบปัญหาทางการเงินมากน้อยเพียงใด						
๑๕.	โรงเรียนสามารถใช้จ่ายค่าเงินเค็ดันครูเพียงพอ						
๑๖.	โรงเรียนมีงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น						
๑๗.	โรงเรียนมีงบประมาณในค่าตอบแทนวิทยากรที่จำเป็น						

ข้อที่	ปัญหา	ระดับน้ำหนัก				หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย	
๑๔.	โรงเรียนเมืองปทุมธานี ผู้ปกครองที่จำเป็นต้อง					
๑๕.	โรงเรียนเมืองปทุมธานี ก่อสร้างหรือซ่อมแซม อาคารสถานที่					
๑๖.	โรงเรียนแม่เงินสำรอง จ่ายเงินให้เหตุผลเงิน					
๑๗.	รายได้จากเงินบำรุง การศึกษาช่วยลด ปัญหาทางการเงิน ของโรงเรียน					
๑๘.	โรงเรียนทรายทอง ปทุมธานีที่จะได้รับ รวดเร็วเพียงใด					
๑๙.	การเบิกจ่ายเงิน ความสะดวกรวด รวดเร็วเพียงใด					
๒๐.	ท่านมีโอกาสชี้แจง ความต้องการทางการ เงินแก่เจ้าหน้าที่ของ ศธ. เพียงใด					

ข้อที่	ปัญหา	ระดับน้ำหนัก					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย	
๒๑.	ท่านได้รับความช่วยเหลือ แนะนำจากเจ้าหน้าที่การเงิน เพียงใด						
๒๒.	เมื่อมีความจำเป็นที่เร่งด่วน เช่น ภัยพิบัติ เจ้าสังกัดพร้อมที่ จะให้ความช่วยเหลือเพียงใด						
๒๓.	เมื่อโรงเรียนขาดแคลนเงิน กรรมการโรงเรียนจัดหา						
๒๔.	ประชาชนได้จ้างประจำที่ ช่วยเหลือวัด						
๒๕.	พระสังฆาธิการในเขตอำเภอ ที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญตั้งอยู่โดยคณะกรรมการ การเงินแก่โรงเรียน						

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา

ชนิดที่	ปัญหา	ระดับน้ำหนัก					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย	
๑.	<p>ทานต้องการโครงการอบรมเกี่ยวกับ</p> <p>การจัดทำงบประมาณ</p>						
๒.	<p>ทานต้องการโครงการศาสนา</p> <p>ปรับปรุงระเบียบและกฎเกณฑ์</p> <p>เกี่ยวกับการใช้เงินงบประมาณ</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับ</p>						
๓.	<p>ทานต้องการโครงการศาสนา</p> <p>แจ้งข่าวคราวเกี่ยวกับการ</p> <p>เปลี่ยนแปลงระเบียบต่าง ๆ</p> <p>อย่างรวดเร็ว</p>						
๔.	<p>ทานต้องการโครงการศาสนาที่</p> <p>วิเคราะห์การเงินโรงเรียนเพื่อจัด</p> <p>สรรงบประมาณให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น</p>						
๕.	<p>ทานต้องการให้รัฐจัดสรรงบประมาณ</p> <p>ด้านต่อไปนี้เพิ่มขึ้น</p> <p>เงินอุดหนุน (นิคมกัก)</p> <p>วัสดุอุปกรณ์</p> <p>ค่าตอบแทนวิทยากร</p> <p>ครุภัณฑ์</p> <p>ก่อสร้างและซ่อมแซมสถานที่</p> <p>สำรวจวิจัย</p>						

ข้อที่	ปัญหา	ระดับน้ำหนัก					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย	
๖.	หาคณะกรรมการไถ่กรรมการศาสนาแจ้ง งบประมาณให้รวดเร็ว						
๗.	หาคณะกรรมการไถ่กรรมการศาสนา อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย						
๘.	หาคณะกรรมการให้มีการประชุมปรึกษา หารือเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ รวมกัน						
๙.	หาคณะกรรมการไถ่กรรมการศาสนาเงิน ไว้เพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน						
๑๐.	หาคณะกรรมการไถ่กรรมการศาสนาช่วย ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วม บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษาพระ ปริยัติธรรม						
๑๑.	หาคณะกรรมการให้ประชาชนจัดงาน ประจำปีเพื่อหาเงินบำรุงโรงเรียน พระปริยัติธรรม						
๑๒.	หาคณะกรรมการให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นโรงเรียนของมูลนิธิ						
๑๓.	หาคณะกรรมการให้พระภิกษุที่เข้าศึกษา เสียค่าบำรุงให้แก่โรงเรียนบางเพื่อ ให้สถานการณ์ทางการเงินของโรงเรียน ดีขึ้น						

ข้อที่	ปัญหา	ระดับน้ำหนัก					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย	
๑๘.	ท่านต้องการให้พระสังฆาธิการในเขตอำเภอมีส่วนร่วมช่วยเหลือทางการเงินแก่โรงเรียน						
๑๙.	ท่านต้องการให้คณะสงฆ์ส่งเงินค่าสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม						

ความต้องการที่นอกเหนือจากข้างบน

๑. ความต้องการทางด้านความรู้เกี่ยวกับการทำงานประมาณ

.....

๒. ความต้องการงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในด้านใดให้มากขึ้น

.....

๓. ความต้องการการบริการจากกระทรวงศึกษาธิการ

.....

๔. ความต้องการหาเงินนอกเหนือการศึกษา

.....
.....
.....

ขอขอบคุณมากครับ

.....

ภาคผนวก ข

ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม

ที่	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
	<u>กรุงเทพมหานคร</u>	
๑๑.	โรงเรียนวิชิตมกุฏ	วัดมกุฏกษัตริยาราม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
๑๒.	โรงเรียนบาลีสาธิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์	วัดเชตุพนวิมลมังคลาราม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
๑๓.	โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง	วัดศรีบุญเรือง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
๑๔.	โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดศรีพงษ์ธรรมนิมิต	วัดศรีพงษ์ธรรมนิมิต เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
๑๕.	โรงเรียนบาลีเตรียมอุดมศึกษา มหาจุฬาลงกรณ์	วัดมหาธาตุ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
๑๖.	โรงเรียนสิทธธรรมวิทยา	วัดสีตาราม เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพมหานคร
๑๗.	โรงเรียนสัมพันธ์วงศ์ศึกษา	วัดสัมพันธ์วงศ์ เขตสัมพันธ์วงศ์ กรุงเทพมหานคร
๑๘.	โรงเรียนพุทธศาสตร์วิทยา	วัดสุทธาวาส เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
	<u>เขตการศึกษา เขตที่ ๑</u>	
	นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร	
	๑๑. <u>จังหวัดปทุมธานี</u>	
๑๑.	โรงเรียนวัดสว่างภพ	วัดสว่างภพ อ.คลองหลวง ปทุมธานี

ที่	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
	<p><u>เขตการศึกษา เขตที่ ๒</u> นราธิวาส ปัตตานี สตูล ยะลา</p> <p>๒. <u>จังหวัดสตูล</u> ๑. โรงเรียนธรรมจักรวิทยา</p> <p>๓. <u>จังหวัดปัตตานี</u> ๑. โรงเรียนมุจลินทร์ปริยัติธรรม สามัญศึกษา</p> <p>๔. <u>จังหวัดยะลา</u> ๑. โรงเรียนพิศิษฐ์วิทยา</p>	<p>วัดมงคลมิ่งเมือง อำเภอเมือง สตูล</p> <p>วัดมุจลินทวาปีวิหาร อำเภอหนองจิก ปัตตานี</p> <p>วัดยะลาธรรมาราม อำเภอเมือง ยะลา</p>
	<p><u>เขตการศึกษา เขตที่ ๓</u> ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา สุราษฎร์ธานี</p> <p>๕. <u>จังหวัดนครศรีธรรมราช</u> ๑. โรงเรียนสาธิตศึกษาวิทยาลัยสงฆ์ ภาคทักษิณ</p> <p>๒. โรงเรียนท้าวราชานุวัทยา</p> <p>๓. โรงเรียนสหอิสสารวิทยา</p>	<p>วัดแจ้ง อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช</p> <p>วัดท้าวราชานุวัทยา อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช</p> <p>วัดสโมสรสหประชา อำเภอรัตนัญญ์ นครศรีธรรมราช</p>

ที่	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
๑. ๒.	<u>๖. จังหวัดสงขลา</u> โรงเรียนพุทธวิทยา โรงเรียนแสงทองวิทยาธรรม	วัดเจ้ทั้งพระ อำเภอสทิงพระ สงขลา วัดหัวป้อมใน อำเภอเมือง สงขลา
๑.	<u>๗. จังหวัดสุราษฎร์ธานี</u> โรงเรียนแสงธรรมพิทยาคม	วัดธรรมบูชา อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี
	<u>เขตการศึกษา เขตที่ ๔</u> กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง	
๑.	<u>๘. จังหวัดตรัง</u> โรงเรียนสิทธิธรรม	วัดประสิทธิชัย อำเภอเมือง ตรัง
	<u>เขตการศึกษา เขตที่ ๕</u> กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม	
๑.	<u>๙. จังหวัดสมุทรสงคราม</u> โรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญ วัดเพชรสมุท	วัดเพชรสมุท อำเภอเมือง สมุทรสงคราม

ลำดับ	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
	<p><u>เขตการศึกษา เขตที่ ๒</u> ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี อ่างทอง อุทัยธานี</p>	
๑.	<p><u>๑๐. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</u> โรงเรียนวัดนิเวศธรรมประวัติ</p>	<p>วัดนิเวศธรรมประวัติ อำเภอบางปะอิน พระนครศรีอยุธยา</p>
๑.	<p><u>๑๑. จังหวัดสิงห์บุรี</u> โรงเรียนวัดโบสถ์อินทร์บุรี</p>	<p>วัดโบสถ์ อำเภออินทร์บุรี สิงห์บุรี</p>
๒.	<p>โรงเรียนกัลยาณีประจักษ์ภูวภัทรวัดพระนอน</p>	<p>พระนอนจักรศรี อำเภออินทร์บุรี สิงห์บุรี</p>
	<p><u>๑๒. จังหวัดอ่างทอง</u></p>	
๑.	<p>โรงเรียนสตรีเมืองทองวิทยา</p>	<p>วัดถนน อำเภอเมือง อ่างทอง</p>
	<p><u>๑๓. จังหวัดสระบุรี</u></p>	
๑.	<p>โรงเรียนพระปริยัติธรรมพลาญสำรม</p>	<p>วัดหนองคดเต อำเภอพระพุทธบาท สระบุรี</p>
	<p><u>๑๔. จังหวัดอุทัยธานี</u></p>	
๑.	<p>โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ วัดเนินเหล็ก</p>	<p>วัดเนินเหล็ก อำเภอเมือง อุทัยธานี</p>

ที่	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
	<p><u>เขตการศึกษา เขตที่ ๗</u> กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุโขทัย อุดรดิตถ์</p> <p>๑๕. <u>จังหวัดเพชรบูรณ์</u> ๑. โรงเรียนปริยัติธรรมสามัญ วัดไพรสมุห์ศักดิ์การาม</p> <p>๑๖. <u>จังหวัดสุโขทัย</u> ๑. โรงเรียนราชธานีวิทยาลัย</p>	<p>วัดไพรสมุห์ศักดิ์การาม อำเภอหล่มสัก เพชรบูรณ์</p> <p>วัดราชธานี อำเภอเมือง สุโขทัย</p>
	<p><u>เขตการศึกษา เขตที่ ๘</u> เชียงราย เชียงใหม่ น่าน แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง พะเยา</p> <p>๑๗. <u>จังหวัดเชียงราย</u> ๑. โรงเรียนชยาภิมุขวิทยาลัย ๒. โรงเรียนพุทธวิวงศ์วิทยา ๓. โรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา</p> <p>๑๘. <u>จังหวัดลำปาง</u> ๑. โรงเรียนสุนทรวิทยา ๒. โรงเรียนวิจิตรธรรมคุณอุปถัมภ์</p>	<p>วัดบ้านปางทอศาล อำเภอแม่ทะ ลำปาง</p> <p>วัดหลวง อำเภองาว ลำปาง</p>

ที่	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
๑๕. จังหวัดลำพูน		
๑.	โรงเรียนธรรมสาวิตศึกษา	วัดหนองเจ๊กย์ อำเภอป่าซาง ลำพูน
๒.	โรงเรียนวัดบ้านโองหลวง	วัดบ้านโองหลวง อำเภอบ้านโองหลวง ลำพูน
๓.	โรงเรียนวัดบ้านแจ่ม	วัดบ้านแจ่ม อำเภอเมือง ลำพูน
๔.	โรงเรียนวัดพวงคำ	วัดพวงคำ อำเภอลี้ ลำพูน
๕.	โรงเรียนเคียนทะเลวิทยา	วัดบ้านไร่ อำเภอเมือง ลำพูน
๒๖. จังหวัดเชียงใหม่		
๑.	โรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน	วัดเจ๊กย์หลวง อำเภอเมือง เชียงใหม่
๒๑. จังหวัดพะเยา		
๑.	โรงเรียนสุวรรณเกษมานุสรณ์	วัดบุญเกิด อำเภอดอกคำใต้ พะเยา
๒.	โรงเรียนห้วยซาวคำวิทยา	วัดห้วยซาวคำ อำเภอจุน พะเยา
๒๖. จังหวัดแพร่		
๑.	โรงเรียนพุทธโกตภัย	วัดพระบาทมิ่งเมือง อำเภอเมือง แพร่
๒๓. จังหวัดน่าน		
๑.	โรงเรียนนันทบุรีวิทยา	วัดช้างค้ำวรวิหาร อำเภอเมือง น่าน
เขตการศึกษา เขตที่ ๕ ขอนแก่น เลย สกลนคร หนองคาย อุดรธานี		
๒๔. จังหวัดขอนแก่น		
๑.	โรงเรียนสารคุณวิทยา	วัดบุญมาลประดิษฐ์ อำเภอชุมแพ ขอนแก่น
๒.	โรงเรียนจันทร์ขันธ์วิทยา	วัดศรีจันทร์ อำเภอเมือง ขอนแก่น

ที่	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
๓.	โรงเรียนศรีเมืองพลวิทยา	วัดศรีเมืองพล อำเภอพล ขอนแก่น
๔.	โรงเรียนปริยัติธรรมสามัญญามสังวร	วัดมหาชัย อำเภอน้ำพอง ขอนแก่น
๕.	โรงเรียนประพัทธ์สรีวิทยา	วัดศรีนวล อำเภอเมือง ขอนแก่น
<u>๒๕. จังหวัดหนองคาย</u>		
๑.	โรงเรียนบาลีสวีตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์	วัดศรีสะเกษ อำเภอเมือง หนองคาย
<u>๒๖. จังหวัดเลย</u>		
๑.	โรงเรียนโกวิทวิทยา	วัดจันทร์สี่ อำเภอวังสะพุง เลย
๒.	โรงเรียนศรีจันทร์วิทยา	วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง เลย
<u>เขตการศึกษา เขตที่ ๑๐</u>		
กาฬสินธุ์ นครพนม มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด อุดรราชธานี		
<u>๒๗. จังหวัดกาฬสินธุ์</u>		
๑.	โรงเรียนชัยมงคลวิทยา	วัดไชยมงคล อำเภอกมลาไสย กาฬสินธุ์
<u>๒๘. จังหวัดมหาสารคาม</u>		
๑.	โรงเรียนบาลีสวีตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์	วัดอภิลิขิต อำเภอเมือง มหาสารคาม
๒.	โรงเรียนพนมพิทยากร	วัดบรมสราราม อำเภอบรบือ มหาสารคาม
๓.	โรงเรียนปริยัติธรรมสามัญญศึกษา วัดสุวรรณเววาส	วัดสุวรรณเววาส อำเภอกันทรวิชัย มหาสารคาม

ที่	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
๔	โรงเรียนวชิรวิทยาลัย	วัดกลาง อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
	<u>๒๕ จังหวัดอุบลราชธานี</u>	
๑	โรงเรียนเสนาธิการศึกษาหาญฟ้าหลวงกร ฯ	วัดทุ่งศรีเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี
๒	โรงเรียนโสภณพิทยา	วัดหอไตร อ.เขื่อนไถ จ.อุบลราชธานี
๓	โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโพธิ์ตาก	วัดโพธิ์ตาก อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบล - ราชธานี
๔	โรงเรียนสุนทรชัยศึกษา	วัดไชยาศึกการาม อ.พนา จ.อุบลราชธานี
๕	โรงเรียนบ่อชะเงงวิทยา	วัดบ่อชะเงง อ.หัวตะพาน จ.อุบลราชธานี
๖	โรงเรียนนังอาหารกิจวิทยา	วัดกงมั่ง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี
๗	โรงเรียนศรีมงคลศึกษากร	วัดศรีมงคล อ.บุญพิริก จ.อุบลราชธานี
๘	โรงเรียนนักรัชมรรคาวิทยา	วัดหนองหลัก อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบล - ราชธานี

ส.ท.	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
	<u>๓๐. จังหวัดร้อยเอ็ด</u>	
๑	โรงเรียนสุพรรณภูมิพิทยา	วัดเหนือ อ.สุพรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด
๒	โรงเรียนสุนทรธรรมปริยัติ	วัดกลางมิ่งเมือง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด
๓	โรงเรียนเลื่อนศีลธรรมวิทยา	วัดเหนือ อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด
๔	โรงเรียนปริยัติสารคุณ	วัดสว่างแสงจันทร์ อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด
๕	โรงเรียนโกศลปริยัติศึกษา	วัดมาลาภิรมย์ อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด
	<u>๓๑. จังหวัดนครพนม</u>	
๑	โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญศึกษา	วัดพระธาตุพนม อ.พระธาตุพนม จ.นครพนม
	<u>เขตการศึกษาศรีสะเกษ</u>	
	ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ	
	<u>๓๒. จังหวัดนครราชสีมา</u>	
๑	โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นครราชสีมา	วัดพระนารายณ์เมตตาราช อ.เมือง จ.นครราชสีมา
	<u>๓๓. จังหวัดสุรินทร์</u>	
๑	โรงเรียนโพธิ์ศึกษา	วัดโพธิ์พุกษาราม อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์
	<u>๓๔. จังหวัดศรีสะเกษ</u>	
๑	โรงเรียนศรีเกษตรวิทยา	วัดเจียงอศรีมิ่งกลวาราม อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

ที่	ชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม	สถานที่ตั้ง
	<p><u>เขตการศึกษานี้ เขตที่ ๑๖</u></p> <p>จังหวัด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวค นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง</p> <p><u>๓๕. จังหวัดระยอง</u></p> <p>๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดจุฬามณี แฉกสามัญ</p> <p><u>๓๖. จังหวัดชลบุรี</u></p> <p>๑ โรงเรียนนวมวิทย์วิทยาราม</p>	<p>วัดจุฬามณี อ.เมือง จ.ระยอง</p> <p>วัดนวมวิทย์ อ.เมือง จ.ชลบุรี</p>

ปัญหาและความต้องการทางการเงินของ
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

บทคัดย่อ

ของ

นายมานพ พลไพรินทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการทางการเงินของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาโดยส่วนรวม และจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการทางการเงินของผู้จัดการ หรือเจ้าสำนักเรียน และครูใหญ่โรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ กลุ่มประชากรเป็นผู้จัดการหรือเจ้าสำนักเรียนและครูใหญ่จำนวน ๑๒๔ คน ทั่วประเทศ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าพื้นฐานและอัตราส่วนวิกฤต

ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม ฯ โดยส่วนรวมประสบปัญหาและความต้องการทางการเงินอยู่ในระดับมาก (เมื่อจัดลำดับพบว่าโรงเรียนในภาคใต้ มีปัญหามากที่สุด รองลงมาเป็นภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือตามลำดับ แต่เมื่อสำรวจความต้องการทางการเงินกลับพบว่า ภาคเหนือมีความต้องการทางการเงินมากกว่าภาคอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบปัญหาและความแตกต่างของแต่ละภาคไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้กรมการศาสนา และมหาเถรสมาคม ดำเนินการช่วยเหลือทางการเงินแก่โรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาและช่วยพัฒนาการศึกษาของสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

FINANCIAL PROBLEMS AND NEEDS OF THE GENERAL
EDUCATION ECCLESIASTICAL SCHOOLS

AN ABSTRACT

BY

MANOPE PHOLPYRINTR

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Master of Educational Degree
at Srinakharinwirot University

February 1983

It was the purpose of this research to investigate the general financial problems and needs of the ecclesiastical schools, which provide general education, to classified the problems by regions and also to compare the problems and needs of these schools administrators. The population consisted of 124 administrators all over the country. The questionnaire was used to collect the data. The basic statistics and the F - test were applied to analyze the data.

It was found that the ecclesiastical schools, in general, faced with a lot of financial problems and needs. On a crude basis, the schools in the southern region faced with the most severed problems, followed by the central, the northeastern and the northern, while the northern region were faced with the highest degree of financial needs. However, no significance different was found when compared the difference in all areas.

Base on the findings, it is recommended that the Department of Religion Affairs, and other related administration render financial support to these schools in various ways in order to minimize the problems, and to effectively develop the education in the ecclesiastical schools.